

Prognoza oddziaływania na środowisko

do planu ogólnego Gminy Jasło

04.11.2025 r.

Zespół autorski:	mgr Agnieszka Michalska – kierownik zespołu	
	mgr Szymon Krok	

mgr inż. Patrycja Kosyło – kierownik zespołu do dnia 30.09.2025 r.

Współpraca:

mgr inż. Miłosz Banasiewicz

mgr inż. Joanna Jamróz

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że kierownikiem zespołu autorskiego przedmiotowej prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Agnieszka Michalska

Spis treści

1. Wstęp.....	11
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	11
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	11
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości.....	12
3.1. Powiązania z innymi dokumentami.....	12
3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego	16
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu	17
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	19
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	20
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	20
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem.....	20
7.1. Geologia.....	20
7.2. Warunki budowlane.....	21
7.3. Geomorfologia	22
7.4. Surowce mineralne	24
7.5. Użytkowanie gruntów.....	25
7.6. Gleby	27
7.7. Warunki hydrologiczne.....	27
7.7.1. Wody powierzchniowe.....	27
7.7.2. Wody podziemne	34
7.8. Klimat i powietrze	36
7.9. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury	38
7.10. Różnorodność biologiczna	39
7.10.1. Szata roślinna.....	39
7.10.2. Fauna.....	40
7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem.....	40
7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione.....	40
7.11.2. Korytarze ekologiczne	44
7.11.3. System Przyrodniczy Gminy	45
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	47
9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	48

9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych	48
9.2. Zagrożenie powodziowe	49
9.3. Źródła zanieczyszczeń powietrza	49
9.4. Zagrożenie osuwiskowe.....	49
9.5. Hałas	49
9.6. Gospodarka odpadami	50
9.7. Zagrożenia dla form ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000	50
9.8. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych.....	51
10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	51
11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	52
11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefa usługowa	53
11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa	59
11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej	64
11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna.....	69
11.5. Strefa cmentarzy	71
11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta.....	74
11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody.....	81
11.7.1. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Goleś PLH180031	81
11.7.2. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Las Niegłowski PLH180040.....	82
11.7.3. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki nad Młynówką PLH180041 ...	82
11.7.4. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłoka z dopływami PLH18005283	
11.7.5. Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody	83
12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	83
13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru	84
14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	85
15. Dokumenty i materiały źródłowe.....	87
Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	87
Publikacje i pozostałe materiały źródłowe.....	88
Spis tabel	89
Spis rycin.....	89

Załączniki.....	90
------------------------	-----------

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Jasło zgodnie z Uchwałą Nr LXXXIII/676/2024 Rady Gminy Jasło z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Jasło.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz stanowiskiem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku. Treść prognozy odpowiada art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Za najważniejsze cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, mające znaczenie w skali sporządzanego opracowania, uznano:

- ochronę powierzchni ziemi, racjonalne gospodarowanie i zachowanie wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze – ustalenia planu ogólnego prawidłowo odnoszą się do kwestii ochrony przyrody i powierzchni ziemi;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – nie przewiduje się działań mogących znacząco pogorszyć jakość gleb;
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych tj.: 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków; Ramowa Dyrektywa

Wodna; Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele środowiskowe określone dla wód podziemnych i powierzchniowych;

- ochronę powietrza zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – zastosowano rozwiązania ograniczające wpływ niskiej emisji na jakość powietrza;
- prawidłową gospodarkę odpadami, określoną w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, plany gospodarki odpadami oraz regulaminy gminne – gospodarka odpadami będzie odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz odpowiednie rozporządzenia do niej – dokument ustala zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – plan zachowuje najcenniejsze siedliska i powiązania przyrodnicze w dotychczasowej formie;
- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu ogólnego uwzględniają:
 - zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez przeznaczenie na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
 - przystosowanie do zmian klimatycznych poprzez umożliwienie rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Ustalenia planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowego planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach, w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Wyróżniono w nim 6 celów, których realizacja ma być jednocześnie realizacją celu

głównego strategii jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W ramach celów szczegółowych określono konkretne kierunki działań, mające pomóc w ich osiągnięciu. Niektóre z nich są realizowane przez analizowany plan.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego został przyjęty Uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r. Integralnymi częściami tego Planu są część tekstowa, część graficzna, wykaz ponadlokalnych inwestycji celu publicznego. Zgodnie z jego ustaleniami, gmina Jasło zaliczona została do obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym, tj. Wiejski Obszar Funkcjonalny uczestniczący w procesach rozwojowych, Górski Obszar Funkcjonalny oraz Przygraniczny Obszar Funkcjonalny. Obszary opracowania należą także do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu regionalnym: Obszar Funkcjonalny Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej.

Priorytetem rozwoju Wiejskiego Obszaru Funkcjonalnego uczestniczącego w procesach rozwojowych jest wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich. W jego granicach powinno się uwzględnić następujące zasady i warunki zagospodarowania: zagospodarowanie terenów wiejskich umożliwiające wzrost towarowości w rolnictwie; rozwój powiązań komunikacyjnych drogowych i kolejowych, poprawiający wewnętrzną i zewnętrzną dostępność obszaru; zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy powodującym degradację otwartych terenów wiejskich przydatnych dla rolnictwa przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; rozwój rolnictwa dostosowanego do lokalnych warunków, poprawa struktury agrarnej gospodarstw; rozwój i modernizacja bazy usług publicznych; poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową.

Rozwój Górskiego Obszaru Funkcjonalnego powinien opierać się o aktywizację społeczno-gospodarczą w oparciu o potencjał przyrodniczo-kulturowy. W PZPW wskazano zasady i warunki jego zagospodarowania, spośród których można wyróżnić:

- rozwój społeczno-gospodarczy z zastosowaniem zasad zrównoważonego rozwoju;
- poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową;
- tworzenie warunków rozwoju powiązań komunikacyjnych, społecznych i gospodarczych pomiędzy ośrodkami miejskimi a obszarami wiejskimi;
- przeciwdziałanie suburbanizacji i rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych oraz dostosowanie zabudowy do otaczającego krajobrazu;
- uwzględnienie przy zagospodarowaniu terenów ograniczeń związanych z położeniem na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i zagrożonych osuwiskami.

Priorytetem dla Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego jest rozwój usług, w tym o charakterze dystrybucyjnym i logistycznym, z uwzględnieniem potrzeb związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa. Do zasad jego zagospodarowania, mających uzasadnienie w obszarze gminy Jasło należą w szczególności: poprawa dostępu do usług publicznych zlokalizowanych w miastach i na obszarach wiejskich, poprawa wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną i transportową. W jego granicach ważna jest także współpraca transgraniczna, rozwój infrastruktury granicznej, integrowanie systemów komunikacyjnych oraz wspieranie rozwoju nowych funkcji.

Obszar Funkcjonalny Kotliny Jasielsko-Krośnieńskiej stanowi region przemysłowy z dobrze rozwiniętym i nowoczesnym przemysłem, ale rozwija się też tutaj tradycyjne rolnictwo, oparte na gospodarstwach rodzinnych. Z tego powodu priorytetem w jego obrębie jest rozwój gospodarczy

w oparciu o zasoby surowcowe i przemysł nowych technologii. Do zasad i warunków zagospodarowania należą między innymi: rozwój zakładów tradycyjnych branż przemysłu oraz przemysłu nowych technologii; rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej; ochrona złóż surowców energetycznych (gazu ziemnego i ropy naftowej); zapobieganie procesom suburbanizacji i rozpraszania zabudowy, powodującym degradację terenów otwartych wiejskich przydatnych dla rolnictwa, przez intensyfikację użytkowania terenów zainwestowanych; rozwój rolnictwa ekologicznego, w tym specjalistycznej produkcji rolniczej z uwzględnieniem warunków przyrodniczych; kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego poprzez poprawę ładu przestrzennego i estetyki przestrzeni, przy zachowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, prawidłowe kształtowanie struktur przestrzennych.

W planie miejscowym uwzględnione zostały cele wyznaczone w PZPWP dotyczące ochrony przyrody. Wskazane zostały kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Dostosowano zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję i zapewniono spójność oraz ciągłość przestrzeni przyrodniczej.

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030

Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030 została przyjęta uchwałą Nr XXVII/458/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020 r. Strategia wskazuje wizję w brzmieniu: „W 2030 roku województwo podkarpackie to obszar innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego, odpowiedzialnie wykorzystujący wewnętrzne potencjały i zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców we wszystkich subregionach oraz lider rozwoju wśród województw makroregionu Polski Wschodniej i aktywny uczestnik relacji transgranicznych.”

Jako cel główny strategii wskazano: „Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważone i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.” Na strukturę celów strategii, poza przytoczonym celem głównym, składają się cztery cele główne dla poszczególnych obszarów tematycznych. W obrębie obszarów tematycznych określono cele szczegółowe dla poszczególnych priorytetów. Do wspomnianych czterech celów głównych zaliczono:

1. Gospodarka i nauka

Wzmacnianie potencjału regionalnej gospodarki oraz zwiększanie udziału nauki i badań dla innowacyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa.

2. Kapitał ludzki i społeczny

Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego.

4. Dostępność usług

Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych.

W ramach obszaru tematycznego 3. Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska, istotnego z punktu widzenia ochrony środowiska, wskazano następujące cele szczegółowe:

3.1. Bezpieczeństwo energetyczne i OZE

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa.

3.2. Rozwój infrastruktury transportowej oraz integracji międzygałęziowej transportu

Poprawa zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz zrównoważenie struktury komunikacyjnej na obszarze województwa.

3.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu oraz rozwój transportu publicznego

Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych.

3.4. Rozwój infrastruktury informacyjno-komunikacyjnej w regionie

Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług.

3.5. Rozwój infrastruktury służącej prowadzeniu działalności gospodarczej i turystyki

Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych.

3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi

Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmian klimatycznych.

3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych

Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania rozwoju cywilizacyjnego na stan środowiska.

3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Ochrona środowiska oraz zachowanie różnorodności biologicznej w regionie.

Plan ogólny gminy Jasło jest spójny z wyżej wymienionymi celami szczegółowymi. Dokument zakłada rozwój przestrzenny z zachowaniem dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe.

Strategia rozwoju Gminy Jasło na lata 2021-2027

Strategia rozwoju Gminy Jasło na lata 2021-2027 została przyjęta uchwałą Nr LXVI/517/2022 Rady Gminy Jasło z dnia 29 grudnia 2022 r. Stanowi ona dokument, który jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego.

Strategia wyznacza misję w brzmieniu: *Misją Gminy Jasło jest stworzenie optymalnych warunków do życia mieszkańców przy jednoczesnym zrównoważonym rozwoju Gminy. Celem Gminy jest zapewnienie mieszkańcom dostępu do wysokiej jakości usług publicznych, możliwości kształcenia, otrzymania satysfakcjonującej pracy oraz przygotowanie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu. Z kolei wizja Gminy Jasło to: Gmina Jasło jest Gminą przyjazną mieszkańcom, która wyróżnia się wysokim potencjałem społecznym, środowiskowym oraz gospodarczym. Gmina wspiera ekologiczne postawy mieszkańców oraz stawia na ekologiczne rozwiązania infrastrukturalne. Charakteryzuje się rozwiniętą siecią infrastruktury technicznej oraz siecią powiązań komunikacyjnych. Nastąpił rozwój gospodarki, dzięki czemu powstały nowe miejsca pracy na terenie gminy. Mieszkańcy gminy mają dostęp do wysokiej jakości edukacji, kultury, zaplecza sportowo-rekreacyjnego oraz opieki zdrowotnej.*

W strategii wyodrębniono 4 obszary priorytetowe:

- gospodarki komunalnej i infrastruktury technicznej,
- infrastruktury i usług społeczno-edukacyjnych,
- polityki gospodarczej,
- turystyki i promocji.

Dla wyżej wymienionych obszarów priorytetowych wskazano cele strategiczne i przypisane im cele operacyjne:

Cel strategiczny I. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

- Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury komunalnej na terenie Gminy Jasło,
- Cel operacyjny I.2. Poprawa dostępności i efektywności energetycznej budynków, w tym zwiększenie wykorzystania OZE oraz ograniczanie negatywnego oddziaływania budynków na środowisko naturalne na terenie Gminy Jasło,
- Cel operacyjny I.3. Adaptacja do zmian klimatu na terenie Gminy Jasło,
- Cel operacyjny I.4. Rozwój infrastruktury drogowej na terenie Gminy Jasło,

Cel strategiczny II. Wysoka jakość usług społeczno-edukacyjnych dostosowana do potrzeb mieszkańców

- Cel operacyjny II.1. Rozwój infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie Gminy Jasło,
- Cel operacyjny II.2. Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Jasło,
- Cel operacyjny II.3. Zwiększenie bezpieczeństwa publicznego i dostępu do opieki zdrowotnej w Gminie Jasło,
- Cel operacyjny II.4. Rozwój potencjału edukacyjnego Gminy Jasło oraz rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu mieszkańców,

Cel strategiczny III. Rozwój gospodarki i przedsiębiorczości

- Cel operacyjny III.1. Zrównoważone zarządzanie rozwojem przestrzennym Gminy,
- Cel operacyjny III.2. Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości,

Cel strategiczny IV. Atrakcyjna oferta turystyczna Gminy, oparta na jej walorach kulturowych i przyrodniczych

- Cel operacyjny IV.1. Wzmocnienie promocji i turystyki Gminy Jasło,
- Cel operacyjny IV.2. Zachowanie dziedzictwa kulturowego i rozwój kultury w Gminie Jasło.

Dla wymienionych celów strategicznych i operacyjnych określono kluczowe zadania przewidziane do realizacji, które przyczynią się do osiągnięcia założonych celów. Plan ogólny we właściwy sposób wpisuje się w przedstawione powyżej cele strategiczne i operacyjne oraz poprzez swoje ustalenia wspiera realizację działań, które mają przyczynić się do uzyskania celów.

3.2. Główne cele sporządzenia planu ogólnego

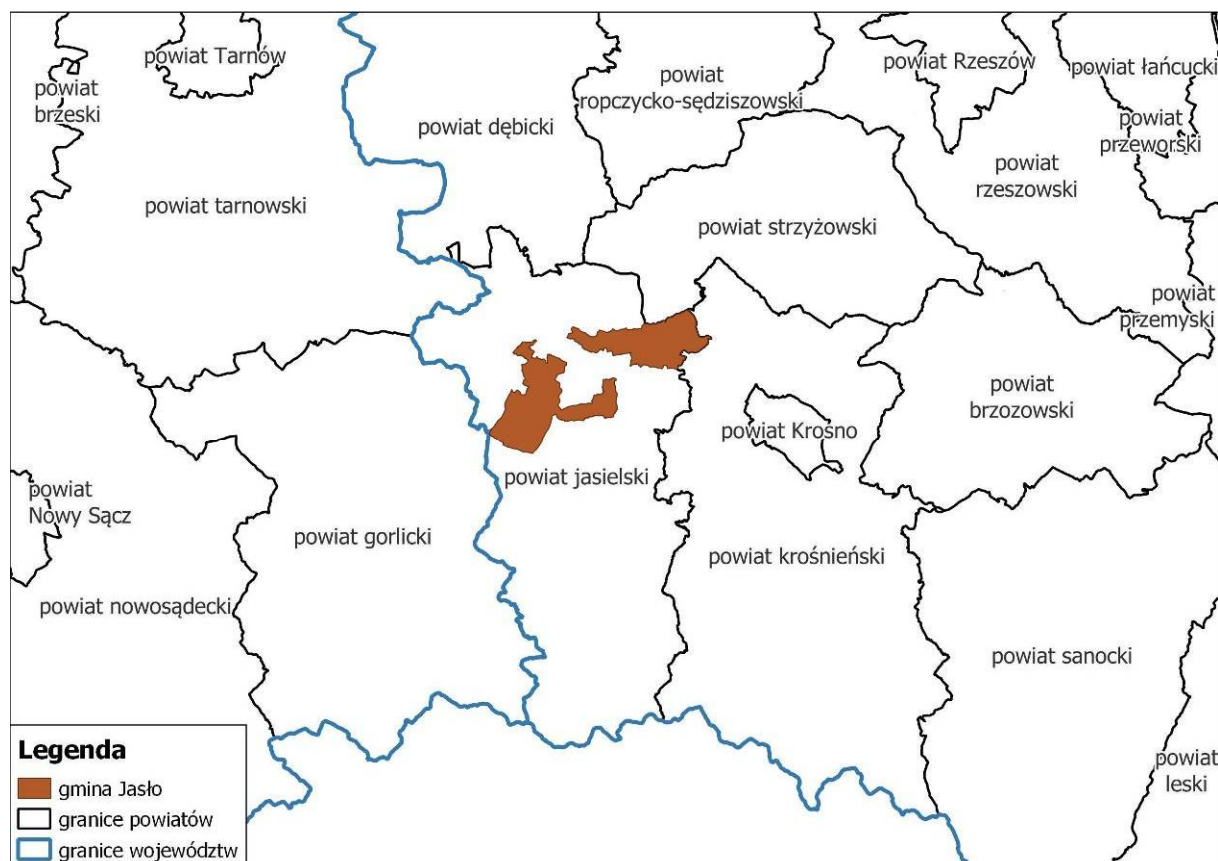
W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane, do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w wyznaczonym terminie, gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Gminy, jak również z dokumentami wyższego szczebla.

W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Jasło.

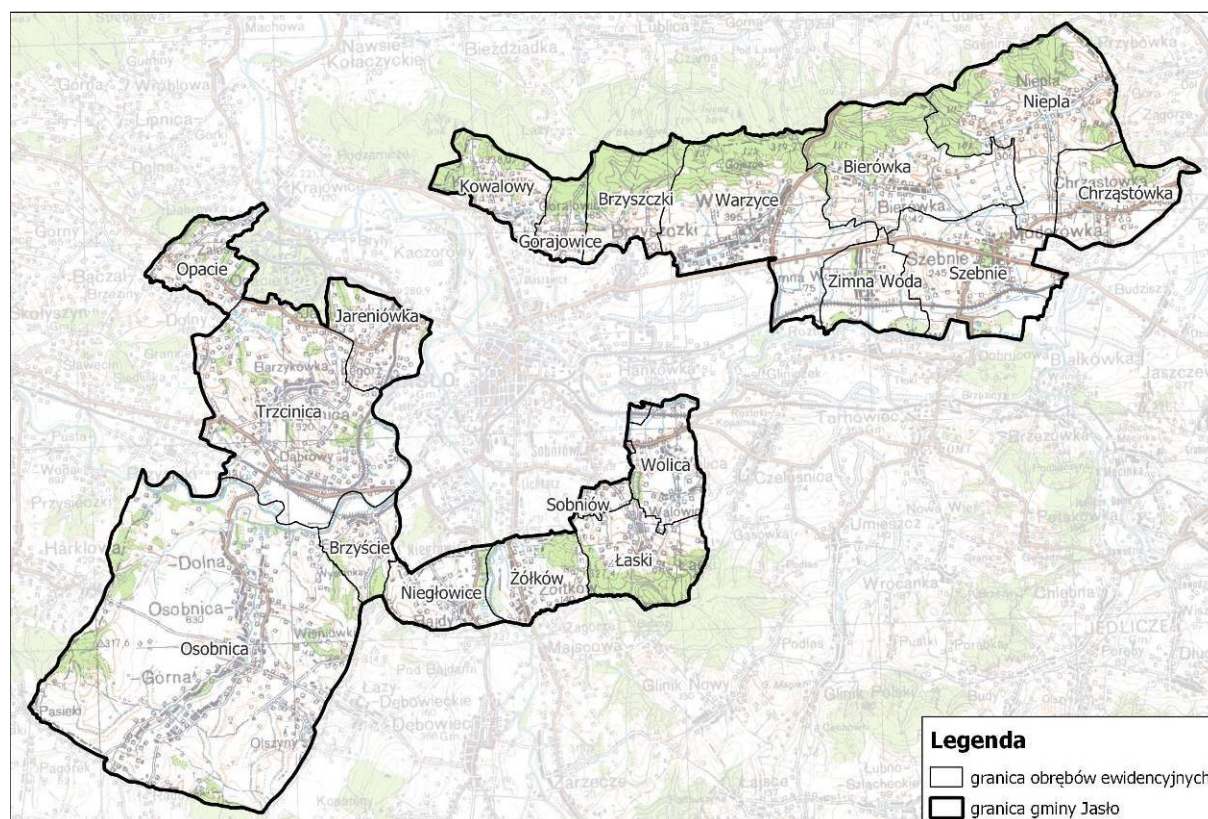
Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

Zakres planu ogólnego obejmuje cały teren administracyjny Gminy Jasło w jej granicach administracyjnych. Gmina położona jest w powiecie jasielskim, w zachodniej części województwa podkarpackiego. Obejmuje tereny leżące wokół miasta Jasła. Od północy graniczy z gminami Kołaczyce i Brzyska oraz gminą Frysztak leżącą w powiecie strzyżowskim, od wschodu z gminami Wojaszówka i Jedlicze z powiatu krościeńskiego, od południa z gminami Tarnowiec i Dębowiec, a od zachodu z gminą Skołyszyn oraz gminą Lipniki, znajdującą się w województwie małopolskim, w powiecie gorlickim. Położenie gminy na tle powiatu przedstawia Ryc. 1. Podział administracyjny gminy na obręby ewidencyjne prezentuje Ryc. 2.

Ryc. 1. Lokalizacja Gminy Jasło na tle powiatów

Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach Gminy Jasło

Gmina ma charakter wiejski, a jej powierzchnia wynosi 93 km², co stanowi ok. 11,2% powierzchni powiatu. W 2024 roku według danych GUS zamieszkiwało ją 15 872 osób, a gęstość zaludnienia wyniosła ok. 170,6 os/km². W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby mieszkańców. W granicach gminy znajduje się 19 obszarów ewidencyjnych: Bierówka, Brzyszczyki, Brzyszcze, Chrzastówka, Gorajowice, Jareniówka, Kowalowy, Łaski, Niegłowice, Niepla, Opacie, Osobnica, Sobniów, Szebnie, Trzcinka, Warzyce, Wolica, Zimna Woda, Żółków. Siedzibą gminy jest miasto Jasło.

Przez obszar opracowania przebiega droga krajowa nr 28 relacji Zator-Medyka (granica państwa), drogi wojewódzkie nr 992 (Jasło-dawne przejście graniczne Ożenna-Niżna Polianka ze Słowacją) i nr 988 (Babica-Warzyce) oraz linie kolejowe nr 106 (Rzeszów-Jasło) i nr 108 (Zator-granica z Ukrainą w Krościenku).

Na terenie gminy znajdują się cenne przyrodniczo obszary. Objęte są one ochroną w ramach obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Istotną rolę w przyrodniczym systemie stanowią rzeki: Wisłoka, Jasiołka i Ropa. Obszar gminy charakteryzuje urozmaicona rzeźba terenu. Obszar całej gminy jest strefą podmiejską związaną z rozwojem zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności. Tereny o funkcjach rolniczych i leśnych przeplatają się z funkcją mieszkaniową.

W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,

- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla stref oznaczonych symbolami SK i SG oraz części stref SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych opracowań planistycznych oraz dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości planu oraz etapu przyjęcia dokumentu.

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Wyniki analiz i ocen przedstawiono opisowo. Część kartograficzna została ujęta w tekście w formie schematów i zestawień.

Opracowanie zostało podzielone na trzy główne części. Pierwsza zawiera opis podstawy formalno-prawnej, zestawienie materiałów źródłowych oraz metod pracy i analiz skutków ustaleń projektowanego dokumentu, przedstawienie celów, a także omówienie oddziaływania transgranicznego. Ponadto w części tej oceniono czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz jego powiązania z najważniejszymi dokumentami na różnych szczeblach. Przedstawiono także metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstość ich przeprowadzania.

W części drugiej scharakteryzowano środowisko przyrodnicze analizowanego obszaru, przedstawiono wyniki monitoringu środowiska oraz zidentyfikowano główne zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemów.

Część trzecia objęła analizę i ocenę oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, mając na uwadze konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Przeanalizowano wpływ wprowadzonych ustaleń na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi,

zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na wszystkie komponenty środowiska oraz określono ich czas trwania. Przedstawiono rozwiązania, mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji dokumentu. Omówiono rozwiązania alternatywne i trudności wynikające z braku dostatecznej wiedzy na tym etapie procedury.

Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu ogólnego, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu planu ogólnego będzie odbywała się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez właściwe instytucje. Wyniki będą prezentowane w raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, obszar analizy oddalony jest od granicy państwa o ok. 25 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia

Gmina Jasło położona jest w obrębie zewnętrznych Karpat fliszowych. Niemal w całości znajduje się w obrębie śląskiej jednostki stratygraficzno-facjalnej Karpat. Jedynie południowo zachodnie krańce gminy położone są w obrębie jednostki magurskiej, która została od południa nasunięta na jednostkę śląską. Generalny przebieg osi fałdowych elementów tektonicznych na analizowanym obszarze to północny zachód- południowy wschód.

Najstarszymi utworami jednostki śląskiej są dolnokredowe łupki cieszyński stwierdzone w czołowej partii nasunięcia płaszczowiny śląskiej. Są to czarne, wapniste łupki z wkładkami piaskowców. Na nich zalegają należące do górnej kredy warstwy Igockie, na które składają się naprzemianległe piaskowce cienkoławicowe i ciemne łupki. Powyżej w profilu znajdują się warstwy godulskie – piaskowce grubo- i średnioławicowe z wkładkami łupków i zlepieńców. Do utworów górnej kredy należą także warstwy istebniańskie, złożone z gruboławicowych, masywnych, niekiedy zlepieńcowatych piaskowców, przechodzących ku górze w czarne lub brunatne łupki. Nad nimi w profilu zalegają trzeciorzędowy kompleks czerwonych (pstrych) łupków i występujących w ich

obrębie soczew piaskowców ciężkowickich. Wyżej leżą eoceńskie warstwy hieroglifowe. Tworzy je kompleks cienko- i średnioławicowych piaskowców, przetykany zielonkawymi lub szarymi łupkami. Ponad warstwami hieroglifowymi zalega bardzo zróżnicowany kompleks tzw. warstw menilitowych. W jego skład wchodzi liściaste, czarne lub ciemnobrunatne łupki, wkładki cienkoławicowych piaskowców oraz mocno skrzemionkowane skały zwane rogowcami, występujące w otoczeniu margli. Najmłodszymi (oligocen) na analizowanym terenie ogniwami fliszowymi jednostki śląskiej są warstwy krośnieńskie wykształcone jako gruboławicowe piaskowce przechodzące ku górze w naprzemianległe szare silnie margliste łupki z wkładkami piaskowców cienko- i średnioławicowych.

Na terenie gminy najstarsze utwory jednostki śląskiej występujące na powierzchni to warstwy istebniańskie górne z okresu górnej kredy-paleogenu. Występują one na obszarze antykliny Podzamcza (Grab Warzyc). Na tym terenie odsłaniają się także warstwy menilitowe, które znaleźć można również w obrębie fałd Żółkowa i fałdu Majscowej-Łubienka w zachodniej części gminy, gdzie występują wraz z warstwami krośnieńskimi dolnymi. W obrębie antykliny Osobnicy na powierzchni odsłaniają się piaskowce ciężkowickie.

Jednostka magurska na terenie gminy reprezentowana jest przez tzw. półwysp Harkłowej. W budowie bierze udział głównie paleogen. Starsze, górnokredowe warstwy inoceramowe mają charakter piaskowcowo-łupkowy. Do najstarszych utworów trzeciorzędowych należą paleoceńsko-eoceńskie łupki pstre. Największą powierzchnię zajmuje kompleks marglisty tzw. warstw z Dułabki, których czas osadzania określa się na górny eocen i dolny oligocen. Powyżej występują znane z profilu jednostki śląskiej warstwy menilitowe i krośnieńskie. W obrębie „półwyspu Harkłowej” odsłaniają się też fragmenty innych facji, m.in. warstwy hieroglifowe i piaskowce ciężkowickie.

Odsłaniające się w południowo zachodniej części gminy fragmenty jednostki magurskiej to głównie łupki pstre oraz łupki i piaskowce glaukonitowe (warstwy z Dułabki).

Na trzeciorzędowych utworach fliszowych zalegają utwory czwartorzędowe o różnej genezie i miąższości. Dna dolin rzecznych Wisłoki, Ropy, Bednarki, Jasiołki oraz mniejszych potoków wypełnione są głównie przez plejstoceny holoceny utwory tarasów rzecznych różnych poziomów – głązy, żwiru, piaski, gliny, ily oraz mułki. Występują także osady związane z działalnością lodolodów. Są to żwiru i głązy lodowcowe oraz osady fluwioglacjalne. W północnej części gminy w rejonie garbu Warzyc znaczny zasięg i miąższość mają gliniaste osady stokowe i zwietrzelinowe. Koluwia holoceny osuwisk skalnych i zwietrzelinowych są często obserwowane na zboczach zbudowanych z pstrych łupków warstw krośnieńskich i inoceramowych.

7.2. Warunki budowlane

O warunkach geologiczno-inżynierskich decyduje kilka czynników – rodzaj i stan gruntów, morfologia terenu, głębokość usytuowania zwierciadła wód podziemnych, występowanie procesów geodynamicznych i inne.

Tereny o warunkach korzystnych dla budownictwa to przede wszystkim obszary występowania gruntów skalistych, spoistych w stanie zwartym, półzwarłym, twaroplastycznym oraz grunty niespoiste średniozagęszczone i zagęszczone, w których głębokość występowania wody gruntowej przekracza 2 m p.p.t. Występują one na obszarach obejmujących wyższe tarasy rzek, gdzie występują osady akumulacji rzecznej: mady, piaski ze żwirkami i piaski gliniaste oraz w częściach grzbietowych, zbudowanych ze skał fliszowych z przewagą piaskowców.

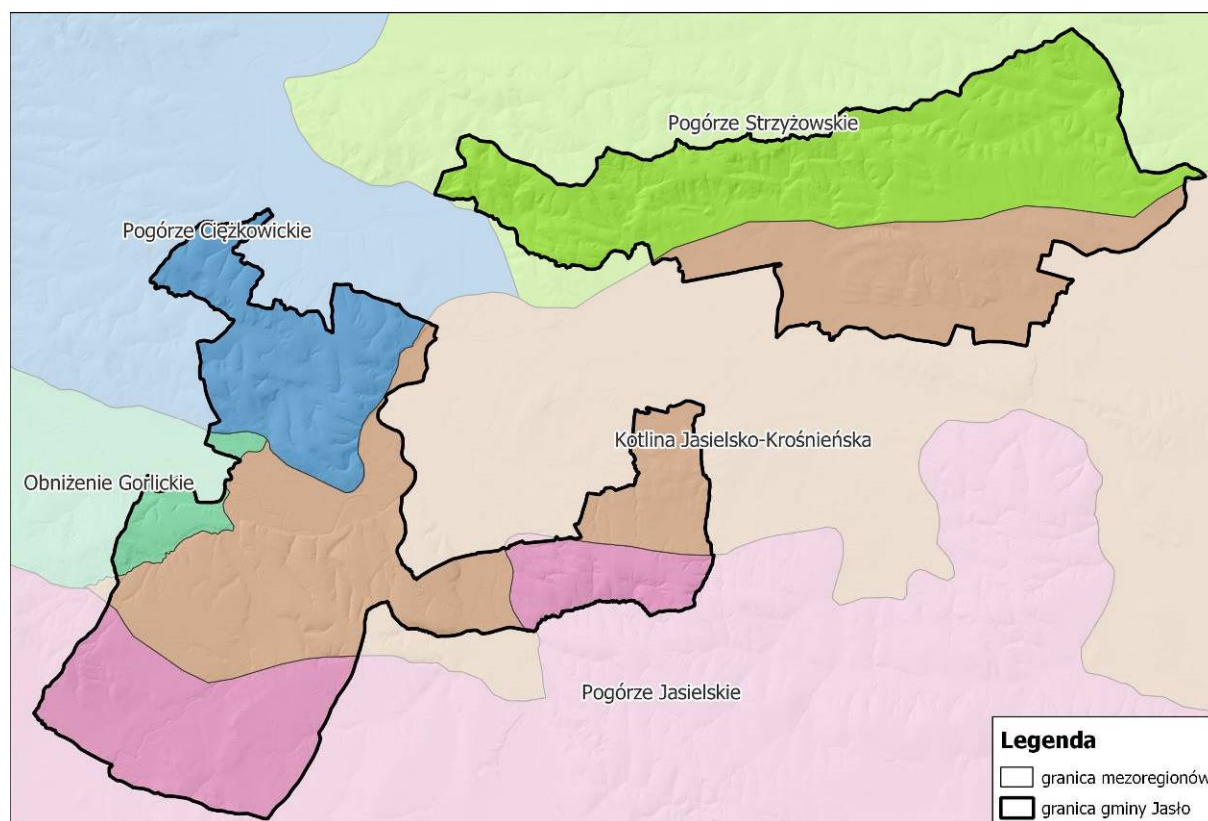
Obszary o warunkach utrudniających budownictwo to tereny występowania gruntów słabonośnych (organicznych, spoistych w stanie miękkoplastycznym i plastycznym, zwietrzelin gliniastych na stromych stokach, gruntów niespoistych luźnych). Tereny niekorzystne dla budownictwa to także tereny, w których zwierciadło wody gruntowej znajduje się na głębokości mniejszej niż 2 m od powierzchni terenu, obszary występowania wód agresywnych, obszary podmokłe i zabagnione, tereny

zalewane w czasie powodzi. Takie miejsca na terenie gminy mogą występować wzdłuż dolin rzecznych – Wisłoka, Jasiołki, Ropy, Bendarki oraz mniejszych cieków. Złe warunki podłoża budowlanego występują także na stokach wzgórz o znacznych spadkach terenu, na obszarach objętych ruchami masowymi. Obszary te zajmują największe powierzchnie w obrębie Garbu Warzyc.

7.3. Geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym (Solon i in. 2018) gmina Jasło położona jest w Zewnętrznych Karpatach Zachodnich, na terenie Pogórza Środkowobeskidzkiego, w granicach pięciu mezoregionów:

- Pogórze Ciężkowickie (513.62),
- Pogórze Strzyżowskie (513.63),
- Obniżenie Gorlickie (513.66),
- Kotlina Jasielsko-Krościńska (513.67),
- Pogórze Jasielskie (513.68).

Ryc. 3. Gmina Jasło na tle mezoregionów

Pogórze Ciężkowickie położone jest pomiędzy dolinami Białej na zachodzie i Wisłoki na wschodzie. Południową granicę wyznaczają doliny Bieśniki, Moszczanki i Ropy. Charakterystyczną cechą mezoregionu jest mozaikowy układ typów rzeźby z przewagą średnich pogórzy o łagodnych stokach w zlewni Białej oraz niskich pogórzy, silnie i głęboko rozczłonkowanych w zlewni Wisłoki. Do najwyższych szczytów należą, położone poza granicami gminy, Brzanka (534 m n.p.m.) oraz Liwocz (562 m n.p.m.). Ukształtowane zostały na odporniejszych kredowych utworach warstw godulskich jednostki śląskiej. W południowej części regionu serie fliszowe tej jednostki to głównie łupki oraz piaskowce cienko- i średnioławicowe warstw krośnieńskich, a także gruboławicowe piaskowce ciężkowickie, na wychodniach których rozwinęły się formy ostańcowe. Północny obszar pogórza

położony pomiędzy Tuchowem a Pilznem zbudowany jest z plejstocénskich osadów czwartorzędowych, głównie lessów. Zasięg tych utworów wyznacza północną granicę mezoregionu., która na południe od Tarnowa stanowi wyraźny 150 m próg z kulminacją w postaci Góry św. Marcina (384 m n.p.m.). Na obszarze regionu, w tym na terenie gminy Jasło, występują utwory koluwalne, wskazujące na osuwiska jako istotne procesy rzeźbotwórcze. Na sieć rzeczną wpływają liczne dyslokacje, warunkując m.in. przełomy rzeczne Sitniczanki i Rzepianki.

Pogórze Strzyżowskie zajmuje rozległy teren pomiędzy doliną Wisłoki i Wisłoka, w części północnej pomiędzy Dębicą a Rzeszowem na długości ponad 50 km. Północna granica nawiązuje do zasięgu utworów miocenu w Karpatach, sąsiadujących z zapadliskiem przedkarpackim. Na południu zwęża się do ok. 15 km i sąsiaduje z Kotliną Jasielsko-Krośnieńską. Południowa granica, która przebiega przez teren gminy, jest wyznaczona zasięgiem Garbu Warzyc (387 m n.p.m.), zbudowanego z piaskowców warstw istebniańskich jednostki śląskiej. Do młodszych skał budujących pogórze należą mniej odporne warstwy krośnieńskie, łupki i piaskowce serii skolskiej, a także w północnej części lessy i utwory lessopodobne na osadach morza miocénskiego. Większość obszaru zajmują typowe dla pogórza średniego wzgórz o stromych lub łagodnych stokach, rozdzielone płaskodennymi dolinami np. Garb Sowiny i Garb Warzyc rozdzielone Kotliną Kołaczyc. Dominantę w rzeźbie mezoregionu stanowi Pasma Klonowej Góry z najwyższym szczytem – Bardo (534 m n.p.m.). Północno-zachodnia część regionu, zwłaszcza zlewnia Kamienicy, jest intensywnie modelowana przez procesy osuwiskowe.

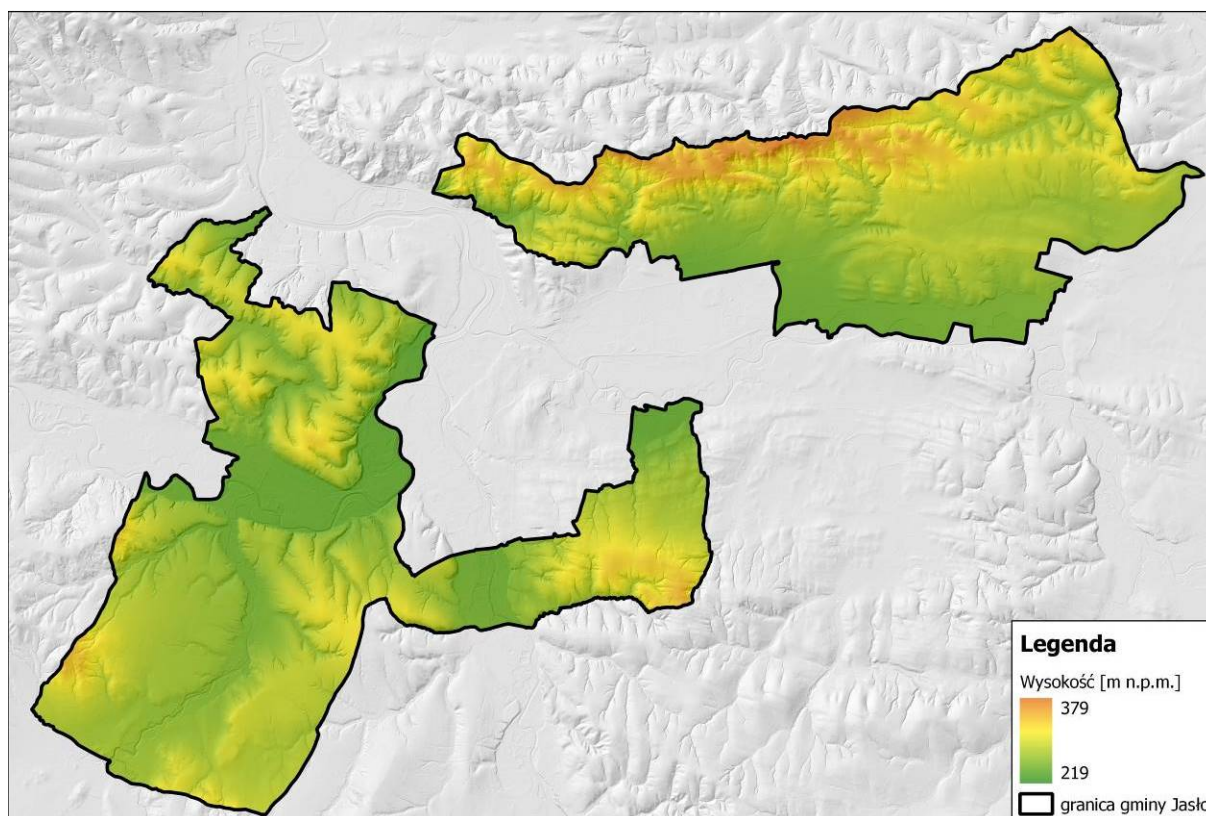
Obniżenie Gorlickie jest najmniejszym mezoregionem na terenie Pogórza Środkowobeskidzkiego. Obejmuje wydłużone równoleżnikowo, denudacyjne obniżenie w obrębie warstw jednostki śląskiej, zbudowanej z mało odpornych łupkowych warstw z Gorlic oraz warstw krośnieńskich dolnych. Najważniejszą rzeką regionu jest Ropa, która zamyka go w północnej części. Przebiega ona systemem uskoków pomiędzy Golicami i Bieczem. Wschodnią granicę wyznacza styk płaszczowin śląskiej i magurskiej. Ważnym elementem rzeźby są terasy erozyjno-akumulacyjne pochodzące z różnych okresów. Najwyższa z nich o wysokości ok. 90 metrów występuje w Gorlicach. W Kotlinie Libuszy zlokalizowana jest najlepiej wykształcona terasa z okresu zlodowacenia środkowopolskiego. Najwyżej położone tereny sięgają pogórskiego poziomu denudacyjnego, ponad który wybijają się szczyt Łysej Góry (438 m n.p.m.).

Kotlina Jasielsko-Krościeńska rozciąga się od Jasła, przez Krosno aż do Sanoka na wschodzie, gdzie zamyka ją dolina potoku Pielnica. Kotlina tworzy rozległe, płaskie obniżenie o przebiegu północny-zachód – południowy-wschód. Ukształtowana została w obrębie mało odpornych osadów centralnego synklinorium karpackiego, zbudowanego z warstw krośnieńskich jednostki śląskiej. Kotlina wypełniona jest osadami rzecznyymi i jeziornymi. Odwadniana jest przez Wisłok i jego dopływy. Charakterystycznymi formami są duże doliny rzeczne z różnowiekowymi terasami erozyjno-akumulacyjnymi, w tym pochodzenia wodno-lodowcowego oraz towarzyszące im niskie garby strukturalne dowiązujące do wychodni bardziej odpornych utworów warstw menilitowych. Najniżej położonymi miejscem na terenie mezoregionu jest koryto Wisłoki w Jaśle (221 m n.p.m.), która w samym mieście przyjmuje wody Ropy i Jasiołki oraz dno doliny Wisłoka w Krośnie (225 m n.p.m.). Najwyżej położonym punktem jest Góra Patria (474 m n.p.m.) znajdująca się we wschodniej części mezoregionu.

Pogórze Jasielskie jest znacznie rozczłonkowanym mezoregionem, rozciągającym się z północnego zachodu na południowy wschód pomiędzy Bieczem a Duklą. Rzeźba ma charakter falisty, z równoleżnikowo ułożonymi garbami. Pogórze położone jest w zlewni Wisłoki. Przecina ona region w środkowej części, tworząc wraz z swoimi dopływami szerokie obniżenie dolinne (Kotlina Osieka) z różnowiekowym systemem teras rzecznych i stożków napływowych. Granica zachodnia mezoregionu wyznaczona jest poprzez zasięg utworów tzw. półwyspu Harklowej – jednostki magurskiej, nasuniętej na jednostkę śląską, z kulminacją w postaci garbu Łysej Góry (448,5 m n.p.m.). Wschodnią granicę z Pogórzem Bukowskim stanowi koryto rzeki Jasiołki, prawego opływu Wisłoki. Południowa granica

z Beskidem Niskim zaznacza się w krajobrazie jako podnóże wyraźnego progu gór o wysokości względnej od 150 do 250 m. Rozwinięta sieć rzeczna ma charakter rusztowy. Cieki wcinają się w pogórza niskie i średnie, ścięte różnowiekowymi powierzchniami zrównań. Najwyższym szczytem regionu jest góra Franków (Liwocz) – 533,1 m n.p.m. nad Duklą, położona w jego południowo-wschodniej części i zbudowana z piaskowców warstw krośnieńskich dolnych jednostki śląskiej.

Gmina Jasło charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Najwyżej położone obszary w gminie znajdują się w jej północnej części na terenie Pogórza Strzyżowskiego. Wysokości bezwzględne dochodzą tam do 379 m n.p.m. Najniższymi wysokościami charakteryzują się tereny położone w dolinach rzecznych. Najniżej położony punkt w gminie znajduje się w dolinie Ropy, a jego wysokość wynosi ok. 219 m n.p.m. Wysokości bezwzględne obszaru opracowania prezentuje poniższa rycina.

Ryc. 4. Rzeźba terenu Gminy Jasło

7.4. Surowce mineralne

Na terenie gminy Jasło występuje osiemnaście udokumentowanych złóż surowców mineralnych: kruszyw naturalnych, surowców energetycznych oraz surowców budowlanych. Ich charakterystykę przedstawiono w tabeli nr 1. Dla czterech złóż wyznaczono obszary i tereny górnicze.

Złóża piasków i żwirów zlokalizowane są w dolinach rzek Wisłoki, Ropy i Jasiołki. Miąższość utworów żwirowych wzrasta z biegiem rzek, ale jednocześnie cechuje się mało regularną budową pokładową, która wynika z ukształtowania podłoża. Do złóż eksploatowanych należą złoża ropy naftowej i gazu ziemnego. Na terenie gminy znajduje się około 60 szybów służących wydobyciu tych surowców. Znajdują się w zdecydowanej większości w południowo-zachodniej części gminy, w okolicach Osobnicy.

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie gminy Sanok

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Status złoża	Teren górniczy	Obszar górniczy	Całkowita powierzchnia złoża
KRUSZYWA NATURALNE						
1.	Dobrucowa	żwir	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-	8.393 ha
2.	Łęgórz	piasek ze żwirem	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	7.200 ha
3.	Niegłowice	żwir	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	63.000 ha
4.	Niegłowice II	żwir	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-	0.810 ha
5.	Osobnica I	piasek ze żwirem	eksploatacja złoża zaniechana	Osobnica I	Osobnica I	1.052 ha
6.	Przysieki	piasek ze żwirem	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	9.000 ha
7.	Szebnie	piasek ze żwirem	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	0.310 ha
8.	Szebnie I	żwir	złoże rozpoznane szczegółowo	-	-	3.171 ha
9.	Szebnie Stefanik	żwir	eksploatacja złoża zaniechana	Szebnie Stefanik	Szebnie Stefanik	1.257 ha
10.	Szebnie-Stefanik I	żwir	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	1.970 ha
11.	Szebnie-Stefanik II	żwir	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	1.862 ha
12.	Zimna Woda	piasek ze żwirem	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	29.000 ha
13.	Żółków	piasek ze żwirem	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	13.209 ha
14.	Żółków I	piasek ze żwirem	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	0.933 ha
SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWALNEJ						
15.	Niepla	glina i iłłupek	złoże rozpoznane wstępnie	-	-	8.996 ha
16.	Żółków	glina, łupek	eksploatacja złoża zaniechana	-	-	16.700 ha
SUROWCE ENERGETYCZNE						
17.	Osobnica	ropa parafinowa, gaz ziemny z pól gazowych, gaz ziemny ze złóż ropy naftowej	złoże zagospodarowane	Osobnica 2	Osobnica 2	168.000 ha
18.	Roztoki	ropa parafinowa, gaz ziemny z pól gazowych	złoże zagospodarowane	Roztoki I	Roztoki I	20.000 ha

7.5. Użytkowanie gruntów

W granicach obszaru gminy Jasło dominują użytki rolne (ok. 69%), wśród których największy udział mają grunty orne a także pastwiska i łąki, zlokalizowane głównie w dolinach rzecznych. Sady zajmują niewielkie powierzchnie, a ich największa koncentracja występuje na terenie obrębu Jareniówka. W strukturze użytków rolnych znajdują się także grunty pod rowami, grunty pod stawami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych oraz nieużytki. Grunty orne występują na terenie całej gminy, z wyjątkiem wyżej położonych terenów pogórzy.

Grunty zabudowane stanowią prawie 7% powierzchni gminy, z czego większość stanowią grunty rolne zabudowane – obrazuje to charakter rolniczy gminy oraz występowanie dużej liczby zabudowy zagrodowej. Zwarta sieć osadnicza poszczególnych miejscowości koncentruje się wzdłuż

głównych ciągów komunikacyjnych miejscowości. Na terenie obrębów położonych przy granicy z miastem Jasło obserwuje się rozpraszanie zabudowy.

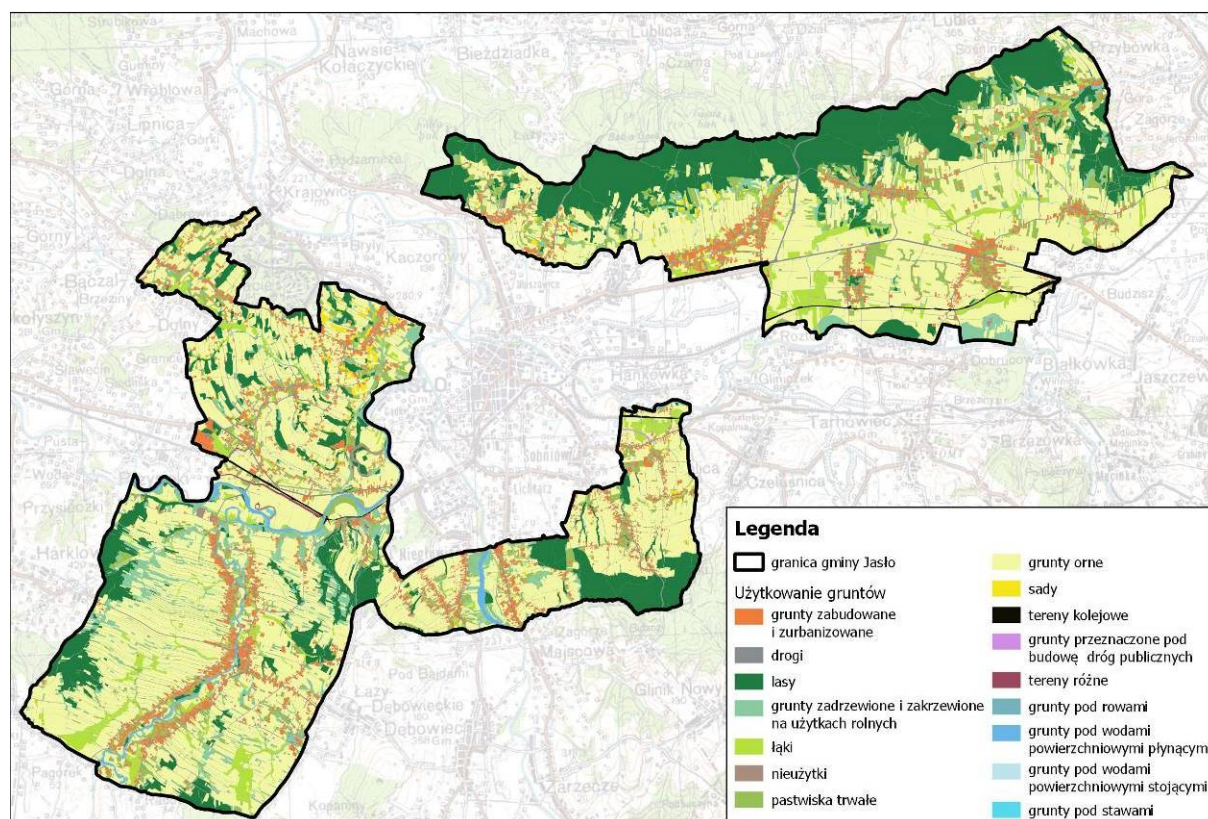
Lesistość obszaru wynosi niecałe 20%, co oznacza, że jest o ok. 10% niższa niż lesistość Polski. Największe kompleksy leśne na terenie gminy pokrywają wzgórza Pogórza Strzyżowskiego. Mniejsze kompleksy zlokalizowane są na obszarze Pogórza Jasielskiego. Koncentrują się w nich walory przyrodnicze, a także odznaczają się one wysoką bioróżnorodnością.

Tereny zajęte przez wody powierzchniowe zajmują ok. 1% powierzchni gminy i związane są z przepływającymi przez gminę rzekami – Wisłokę oraz jej dopływy. Ok. 3,5 % analizowanego obszaru pokrywa sieć komunikacyjna – drogi oraz tereny kolejowe. Najważniejszym ciągiem komunikacyjnym jest droga krajowa nr 28 relacji Zator-Medyka (granica państwa). Przez gminę przebiega także droga wojewódzka nr 992 (Jasło-dawne przejście graniczne Ożenna-Niżná Polianka ze Słowacją) i nr 988 (Babica-Warzyce) oraz linie kolejowe nr 106 (Rzeszów-Jasło) i nr 108 (Zator-granica z Ukrainą w Krościenku). Podział na poszczególne użytki wraz z ich powierzchnią przedstawia poniższa tabela.

Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Jasło

Rodzaj użytku	powierzchnia [ha]	powierzchnia [%]
B - tereny mieszkaniowe	181,07	1,95
Ba - tereny przemysłowe	6,14	0,07
Bi - inne tereny zabudowane	36,05	0,39
Bp - zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	6,18	0,07
Br - grunty rolne zabudowane	392,42	4,22
Bz - tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	15,38	0,17
Dr - drogi	293,86	3,16
Ls - lasy	1818,31	19,54
Lzr - grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	492,94	5,30
Ł – łąki trwałe	474,41	5,10
N - nieużytki	22,51	0,24
Ps – pastwiska trwałe	925,90	9,95
R – grunty orne	4415,60	47,44
S - sady	67,19	0,72
Tk – tereny kolejowe	28,07	0,30
Tp - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	2,06	0,02
Tr – tereny różne	9,02	0,10
W - grunty pod rowami	19,51	0,21
Wp - grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	98,12	1,05
Ws - grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,48	0,01
Wsr - grunty pod stawami	1,75	0,02
Suma	9306,96	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z EGiB

Ryc. 5. Użytkowanie gruntów w Gminie Jasło

7.6. Gleby

Rodzaj pokrywy glebowej pozostaje w ścisłym związku z budową geologiczną. Przeważającą część gminy zajmują gleby bielcowe oraz brunatne powstałe na glinach, piaskach i pyłach. Są to gleby zakwaszone lub wylugowane, powstałe ze zwiaterziny osadów fliszowych. Doliny rzeczne pokrywają utwory aluwialne, na których wykształciły się mady. Występujące miejscami gleby torfiaste, są pozostałością polodowcowych jezior, licznych niegdyś na terenie całej Kotliny Jasielsko-Krościńskiej. Niewielkie powierzchnie w gminie zajmują także rędziny.

W strukturze użytków rolnych w gminie największą powierzchnię zajmują gleby zaliczane do IV klasy bonitacyjnej, średnio przydatnej dla rolnictwa. Stanowią one ok. 44,5% użytków rolnych. Niewiele mniej, bo ok. 42% gleb należy do III klasy bonitacyjnej, czyli gleb średnio dobrych. Najlepsze gleby w gminie zaliczane są do II klasy bonitacyjnej i zajmują ok. 3,5% powierzchni użytków rolnych. Do V klasy bonitacyjnej należy ok. 8% gleb, a do VI – 2%.

7.7. Warunki hydrologiczne

7.7.1. Wody powierzchniowe

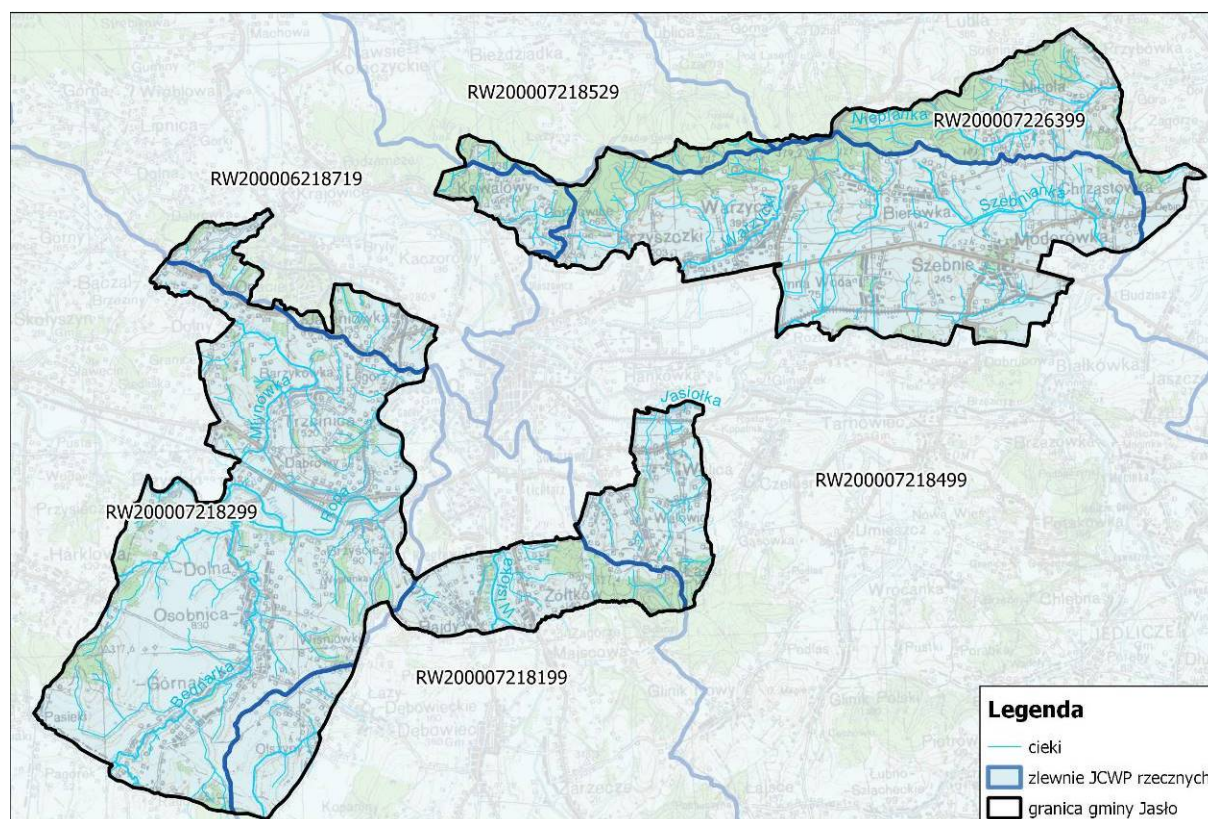
Gmina Jasło położona jest na obszarze dorzecza Wisły w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Rzeką najwyższego rzędu na terenie gminy jest, przepływająca przez środkową jej części, Wisłoka. Wypływa kilkoma potokami źródłowymi m.in. ze zboczy góry Dębi Wierch w środkowej części Beskidu Niskiego. Stanowi ona prawy dopływ Wisły o długości 164 km, z czego na obszarze gminy znajduje się ok. 1,9 km. Na obszarze Kotliny Jasielsko-Krościńskiej, dolina Wisłoki generalnie rozszerza się do około 1 km, choć występują na tym odcinku przewężenia albo rozszerzenia

doliny. Przez zachodnią część gminy przepływa rzeka Ropa, która na terenie miasta Jasło wpływa do Wisłoki. Jej całkowita długość wynosi ok. 80 km, z czego na analizowanym obszarze ok. 8,6 km. Szerokość jej doliny przekracza miejscami 1 km, a bieg jest silnie meandrujący. Najdłuższym ciekim na terenie gminy, o długości ok. 9,6 km, jest Bednarka, prawy dopływ Ropy o długości całkowitej ok. 25 km. Stanowi ona oś miejscowości Osobnica. Do Ropy na terenie gminy wpada także Młynówka, która płynie przez północno zachodnią część gminy na długości ok. 6,5 km. Najważniejszymi ciekami we wschodniej części gminy są: Nieplanka, Dopływ z Gródka, Szebnianka i Warzycki, które są prawymi dopływami Jasiołki. Sama zaś Jasiołka wpada do Wisłoki, a na krótkim odcinku ok. 700 metrów stanowi granicę gminy.

Gmina Jasło położona jest na obszarze dorzecza Wisły w regionie wodnym Górnej-Wschodniej Wisły. Zgodnie z podziałem na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach obszaru opracowania zlokalizowanych jest 6 jednostek:

- RW200007218299 Ropa od Sitniczanki do ujścia,
- RW200007218529 Bieździada,
- RW200006218719 Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego,
- RW200007218199 Wisłoka od Ryja do Ropy,
- RW200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia,
- RW200007226399 Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy.

Największą powierzchnię w gminie zajmuje: RW200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia (środkowo wschodnia część gminy) oraz RW200007218299 Ropa od Sitniczanki do ujścia (wschodnia część gminy). Północna część gminy znajduje się w zasięgu RW200007226399 Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy. Mniejsze fragmenty wzdłuż północnej granicy odwadniają RW200007218529 Bieździada i RW200006218719 Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego. Południowa część gminy znajduje się w zasięgu RW200007218199 Wisłoka od Ryja do Ropy.

Ryc. 6. Jednolite części wód powierzchniowych i główne ciek na terenie Gminy Jasło

Wymienione JCWP, z wyjątkiem RW200006218719 Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego (posiada ona status silnie zmienionej części wód), posiadają status „naturalnej części wód”.

Jednolite części wód powierzchniowych: Ropa od Sitniczanki do ujścia, Wisłoka od Ryja do Ropy, Jasiołka od Panny do ujścia, Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy znajdują się w wykazie JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Jednolite części wód powierzchniowych: Bieździađa, Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego nie znajdują się we wspomnianym powyżej wykazie. Wszystkie JCWP znajdujące się w granicach gminy nie są przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Wszystkie wymienione zlewnie JCWP stanowią obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Na terenie zlewni Ropa od Sitniczanki do ujścia znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Magurski Park Narodowy, Park Krajobrazowy Pasma Brzanki, Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Południowo-małopolski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052, Obszar Natura 2000 Liwocz PLH180046, Obszar Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041, Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska PLH180001. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrowna (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie Ropa (od ujścia do zapory zbiornika Klimkówka).

Na terenie zlewni Bieździada znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego, Obszar Natura 2000 Goleś PLH180031, Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052.

Na terenie zlewni Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Park Krajobrazowy Pasma Brzanki, Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Strzyżowskiego, Obszar Chronionego Krajobrazu Pogórza Ciężkowickiego (woj. podkarpackie), Obszar Chronionego Krajobrazu Jastrzębsko-Żdźarski (woj. podkarpackie), Obszar Natura 2000 Dolna Wisłoka z Dopływami PLH180053, Obszar Natura 2000 Goleś PLH180031, Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052, Obszar Natura 2000 Liwocz PLH180046. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrowną (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie Wisłoka (od ujścia do zapory w Krempnej).

Na terenie zlewni Wisłoka od Ryja do Ropy znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Magurski Park Narodowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Południowo-małopolski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052, Obszar Natura 2000 Józefów - Wola Dębowiecka PLH180033, Obszar Natura 2000 Łysa Góra PLH180015, Obszar Natura 2000 Ostoja Magurska PLH180001, pomnik przyrody „Przy młynie”, pomnik przyrody „Wodospad przy Młynie”. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrowną (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie Wisłoka (od ujścia do zapory w Krempnej).

Na terenie zlewni Jasiołka od Panny do ujścia znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Jaślicki Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Obszar Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052, Obszar Natura 2000 Jasiołka PLH180011, Obszar Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrowną (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie Jasiołka (na całej długości).

Na terenie zlewni Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy znajdują się następujące obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie: Czarnorzecko-Strzyżowski Park Krajobrazowy, Strzyżowsko-Sędziszowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami PLH180030, Obszar Natura 2000 Klonówka PLH180022, Obszar Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027. W obrębie zlewni występuje obszar przeznaczony do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym dla gatunku troć wędrowną (*Salmo trutta m. trutta*) o nazwie Wisłok (od ujścia do zapory zbiornika Besko).

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze miasta kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych.

Zlewnia RW200007218299 Ropa od Sitniczanki do ujścia jest zlewnią monitorowaną o złym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Ropa w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Ropa w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej) oraz dobry stan chemiczny.

Na terenie zlewni RW200007218299 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- zasilające: ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane).

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia RW200007218529 Bieździada jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, IO, MIR]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW200007218529 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła bytowe i komunalne (rozproszone),
- zasilające: ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne: obiekty mostowe - rzeki główne,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo.

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO; MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-

gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia RW200006218719 Wisłoka od Ropy do Pot. Chotowskiego jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym potencjale ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW200006218719 zidentyfikowano następujące presje:

- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane).

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: bromowane difenylotery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: IO, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), związki tributyllocyny(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

Zlewnia RW200007218199 Wisłoka od Ryja do Ropy jest zlewnią monitorowaną o słabym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłoka w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłoka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [antacen(w), benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie zlewni RW200007218199 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane).

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO; EFI+PL/ IBI_PL; bromowane

difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: antacen(w), benzo(a)piren(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano także odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zlewnia RW200007218499 Jasiołka od Panny do ujścia do ujścia jest zlewnią monitorowaną o umiarkowanym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Jasiołka od ujścia do ujścia Chlebianki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej) oraz dobry stan chemiczny.

Na terenie RW200007218499 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- zasilające: ścieki przemysłowe i komunalne,
- hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe, górnictwo - rzeki główne i rzeki pozostałe,
- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane).

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Zlewnia RW200007226399 Wisłok od Czarnego Potoku do Stobnicy jest zlewnią monitorowaną o słabym stanie ekologicznym i stanie chemicznym poniżej dobrego. Jest ona zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, do których należą: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej) oraz stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Na terenie RW200007226399 zidentyfikowano następujące presje:

- troficzne: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,

- chemiczne: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane).

Dla przedmiotowej JCWP zostało ustanowione odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR; bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań. Zastosowano również odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

7.7.2. Wody podziemne

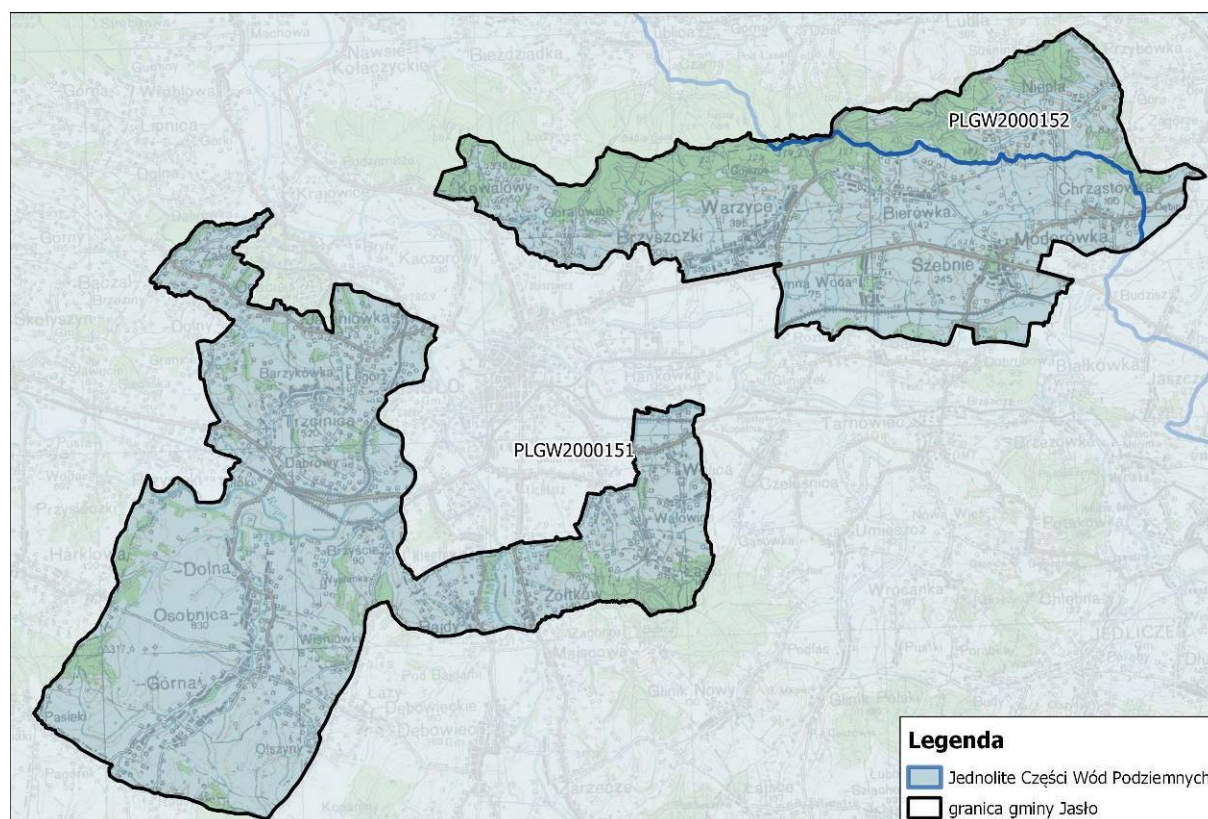
Pod względem hydrogeologicznym gmina położony jest w regionie karpackim makroregionu południowego. Według podziału na regiony wodne obszar opracowania zaliczany jest do Regionu Górnej-Wschodniej Wisły. Zgodnie z obowiązującym podziałem kraju na 174 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), obszar gminy znajduje się w zasięgu dwóch jednostek: PLGW2000151 oraz PLGW2000152. Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (2022) obie JCWPd charakteryzują się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz nie są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

W granicach JCWPd nr 151 znajdują się następujące obszary chronione wymienione w zał. IV RDW:

- JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – w granicach JCWPd zalicza się do nich: 1 Park narodowy, 3 Rezerваты przyrody, 4 Parki krajobrazowe, 1 Obszar Natura 2000 – OSO, 10 Obszarów Natura 2000 – SOO, 7 Obszarów chronionego krajobrazu oraz 8 Użytków ekologicznych.

W granicach JCWPd nr 152 znajdują się następujące obszary chronione wymienione w zał. IV RDW:

- JCWPd przeznaczona jest do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – w granicach JCWPd zalicza się do nich: 3 Rezerваты przyrody, 2 Parki krajobrazowe, 1 Obszar Natura 2000 – OSO, 8 Obszarów Natura 2000 – SOO, 6 Obszarów chronionego krajobrazu, 4 Użytki ekologiczne oraz 4 Pomniki przyrody.

Ryc. 7. Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Jasło

Na terenie gminy występowanie pierwszego poziomu wodonośnego związane jest z warstwami czwartorzędowymi, paleogeńskimi i paleogeńsko-kredowymi. Obszary pozbawione warstw wodonośnych wydzielone zostały w rejonach, gdzie w profilu warstw fliszowych zaznacza się zdecydowana przewaga utworów łupkowych nad piaskowcami. Obszary takie znajdują się na terenie obrębów Żółków i Łaski oraz w północnej części gminy w rejonie Garbu Warzyc.

Poziom czwartorzędowy występuje w dolinach Wisłoki, Jasiołki, Ropy i Bendarki. Tworzą go osady akumulacji rzecznej wykształcone w postaci otoczków, żwirów i piasków lokalnie przykrytych izolującą warstwą glin. Miąższość utworów czwartorzędowych wynosi maksymalnie do kilkunastu metrów, natomiast miąższość warstwy wodonośnej wynosi średnio 3 m. Głębokość do warstwy wodonośnej zwykle jest mniejsza niż 5 m od powierzchni terenu. Poziom czwartorzędowy zasilany jest głównie przez infiltrację opadów atmosferycznych, oraz z odpływu podziemnego ze starszych poziomów wodonośnych, a także przez spływ podpowierzchniowy z okolicznych wzgórz zbudowanych z utworów fliszowych. Rzeki mają charakter drenujący, a w ich dolinach istnieje bardzo dobra więź hydrauliczna z wodami podziemnymi.

Poziom paleogeński i paleogeńsko-kredowy (fliszowy) związany jest z serią piaskowcowo – łupkowych warstw krośnieńskich i istebniańskich o zmiennych proporcjach udziału piaskowców i łupków. Pierwszy poziom wodonośny w tych utworach stanowi przypowierzchniowa strefa spękanych osadów fliszowych. Większy udział piaskowców we fliszu wpływa na jego większe zdolności do gromadzenia i przewodzenia wody. Miąższość utworów wynosi 60-80 m, a średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 15 m. Poziom wodonośny zasilany jest poprzez infiltrację opadów atmosferycznych na wychodniach spękanych utworów fliszowych, a także poprzez pokrywę zwietrzelinową.

Gmina Jasło znajduje się w granicach GZWP nr 433 Dolina rzeki Wisłoka. Jest to czwartorzędowy, porowy zbiornik mający powierzchnię 98,1 km². Szacunkowe zasoby dyspozycyjne

zbiornika wynoszą 59 800 m³/d. Poziom wodonośny zalega płytko, najczęściej jego głębokość wynosi 2,0-5,0 m. Nie jest on izolowany od wpływu zanieczyszczeń antropogenicznych z powierzchni terenu. Zbiornik zasilany jest bezpośrednio przez infiltrację opadów atmosferycznych, w mniejszym stopniu z dopływu podziemnego z utworów fliszowego piętra wodonośnego, zasilanego na wychodniach usytuowanych powyżej dolin rzecznych oraz dopływem lateralnym z otaczających go skał piaskowcowo-lupkowych. Dla zbiornika został wyznaczony obszar ochronny o powierzchni 286,5 km². Ochrona jakości wód podziemnych GZWP nr 433 wymaga intensywnej realizacji sieci kanalizacji sanitarnej, kontroli indywidualnych gospodarstw w zakresie wywozu ścieków i odpadów, likwidacji dzikich wysypisk, odpowiedniej polityki rolnej w zakresie promocji ekologicznego rolnictwa, oraz rozwinięcia świadomości i edukacji społecznej. Zabezpieczenie możliwości poboru wód podziemnych dobrej jakości na potrzeby ludności nie wymaga działań tj. likwidacji zakładów przemysłowych, ograniczenia działalności produkcji rolniczej. Wprowadzenie strefy ochronnej zbiornika nie pociąga za sobą dokuczliwych skutków ekonomicznych, a jedynie uporządkowanie obecnie prowadzonej działalności gospodarczej.

Stan wód podziemnych

Zgodnie z *Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (2022)* Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) nr 151 (PLGW2000151) oraz nr 152 (PLGW2000152) cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie są one zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Jakość wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 433 jest na ogół dobra (klasa II i III), lecz nietrwała z uwagi na brak naturalnej izolacji przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Lokalnie stwierdzono obecność w wodach podziemnych podwyższonych stężeń żelaza i manganu. Pod względem przydatności do spożycia wody te nie wykazują przekroczenia dopuszczalnych dla wód pitnych stężeń azotanów.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych.

Na terenie gminy najbardziej zagrożone są wody podziemne czwartorzędowego poziomu wodonośnego, znajdujące się w dolinach rzecznych. Ich stopień zagrożenia ocenia się na bardzo wysoki ze względu na brak ciągłej pokrywy utworów izolujących chroniącej poziom wodonośny od wpływów zewnętrznych oraz kontakt hydrauliczny płytko zalegającego zwierciadła wód tego poziomu z zanieczyszczonymi wodami powierzchniowymi.

Stopień zagrożenia wód podziemnych dla piętra paleogeńskiego i paleogeńsko-kredowego został określony jako średni z uwagi na małą, niewystarczającą miąższość izolujących utworów zwietrzelinowych oraz z uwagi na sposób zagospodarowania terenu: zalesienie, użytkowanie rolnicze oraz brak ognisk zanieczyszczeń związanych z lokalizacją obiektów potencjalnie uciążliwych.

Najważniejszymi ogniskami zanieczyszczeń na terenie gminy są: obiekty z działalności sektora komunalno-bytowego (bezodpływowe zbiorniki na niesztosności, nieszczelna sieć kanalizacyjna), drogi i węzły komunikacyjne, zanieczyszczone wody powierzchniowe.

7.8.Klimat i powietrze

Obszar opracowania zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne (według A. Wosia) mieści się w zasięgu regionu Tarnowsko-Rzeszowskiego. Średni roczny opad wynosi w nim 600 do 800 mm, liczba dni z przymrozkami waha się od 100 do 150, a czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi około 80 do 90 dni. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni. Region wyróżnia się stosunkowo częstym pojawianiem się dni bardzo ciepłych, z jednocześnie notowanym opadem

atmosferycznym. Jest ich w roku średnio około 34. Liczniej niż w innych regionach Polski występują dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie chłodną.

Na przestrzeni 10 lat średnie wartości wskaźników klimatycznych uległy zmianie. W 2023 roku usłonecznienie wynosiło ok. 1600-1700 h. Średnia roczna temperatura w 2023 roku wyniosła pomiędzy 10 a 11°C, podczas gdy 10 lat wcześniej osiągała wartość pomiędzy 8 a 9 °C. W okresie 2013-2023 dobowe temperatury maksymalne o prawdopodobieństwie wystąpienia 5% pozostały bez zmian. Natomiast o ok. 2°C wzrosła dobową temperatura minimalna o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%. Wzrosła także roczna suma opadów atmosferycznych.

Tab. 3. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Jasło na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej

Wskaźnik	2013	2023
Usłonecznienie	1650 do 1750 h	1600 do 1700 h
Średnia roczna temperatura	8-9 °C	10-11 °C
Maksymalna dobową temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	28 do 29 °C	28 do 29 °C
Minimalna dobową temperatura powietrza o prawdopodobieństwie wystąpienia 5%	-7do -6 °C	-5 do -4 °C
Roczne sumy opadów atmosferycznych	650 do 750 mm	700 do 900 mm

Źródło: Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2013 oraz 2023, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>

Stan powietrza atmosferycznego

W raporcie za 2024 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo podkarpackie zostało podzielone na 2 strefy: Miasto Rzeszów (obejmującą tereny stolicy województwa) i strefę podkarpacką (obejmującą pozostały obszar województwa podkarpackiego). Teren opracowania znalazł się w granicach strefy podkarpackiej. Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie, większość substancji mieściło się w normach kryterium ochrony zdrowia ludzi i zaliczono je do klasy A. Substancje niezaliczone do klasy A to: Benzo(a)piren oraz ozon w przypadku celu długoterminowego.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	O ₃ cel długoterminowy	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa podkarpacka	A	A	A	A	A	A	A	D2	A	A	A	C	A

Źródło: GIOŚ 2025, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2024 r.

Wartości benzo(a)pirenu związane są z emisją zanieczyszczeń sektora komunalno-bytowego (emisja zanieczyszczeń w okresie zimowym).

Dla strefy podkarpackiej przeprowadzono dodatkowo ocenę jakości powietrza dla kryterium ochrony roślin. Ze względu na jakość powietrza pod względem ochrony roślin nie wystąpiły przekroczenia wśród substancji monitorowanych tj.: dwutlenek siarki, tlenków azotu oraz ozonu. Jednak odnotowano przekroczenia wartości ozonu dla celu długoterminowego i nadano mu klasę D2.

Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			Klasa celu długoterminowego
	SO ₂	NO _x	O ₃	O ₃
Strefa podkarpacka	A	A	A	D2

Źródło: GIOŚ 2025, Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim za 2024 r.

7.9. Walory krajobrazowe oraz zabytki kultury

Na terenie gminy dominuje krajobraz rolniczy uzupełniany przez zabudowę zagrodową i mieszkaniową. Wyższymi walorami krajobrazowymi charakteryzuje się północna część gminy położona w obrębie Pogórza Strzyżowskiego i pokryta przez lasy, a także tereny dolin rzecznych.

Użytki rolne zajmują niemal 70% powierzchni gminy. Mozaika lasów oraz drobnoprzestrzennych użytków rolnych (pól, pastwisk i łąk, lasów i zagajników śródpolnych) podnosi atrakcyjność turystyczno-widokową oraz sprzyja zachowaniu bioróżnorodności.

Krajobraz dolinny związany jest z Wisłoką oraz jej dopływami. Stanowią one ważny wyróżnik w krajobrazie gminy. W północno zachodniej części gminy wysokimi walorami charakteryzuje się dolina potoku Młynówka. Wzdłuż potoku rozwinęła się roślinność łąkowa, a nieco dalej - użytkowane ekstensywnie świeże i podmokłe łąki oraz turzycowiska. Oba wyżej wymienione obszary objęte są ochroną prawną.

Krajobraz kulturowy stanowi przede wszystkim zabudowa jednorodzinna, która w wielu miejscach nawiązuje do tradycyjnych form wiejskich. Negatywnym zjawiskiem jest jej rozpraszanie, które wpływa negatywnie na krajobraz otwartych terenów rolnych czy dolin rzecznych.

Do swoistych wyróżników w krajobrazie kulturowym gminy należą: parki i pomniki przyrody, kapliczki (akcenty kompozycyjne) i kościoły (często stanowiące dominanty w krajobrazie poszczególnych miejscowości), pozostałe obiekty zabytkowe, a także obiekty sportu i rekreacji. Do najważniejszych zabytków w gminie należą: kościoły wraz z dzwonniami i plebaniami, kaplice, zespoły dworsko-parkowe, tradycyjne zabudowania mieszkaniowe, a także cmentarze rzymskokatolickie oraz cmentarze i miejsca pamięci ofiar z okresu wojen. Najstarszą i najcenniejszą świątynią na terenie gminy Jasło jest dawny kościół parafialny pod wezwaniem św. Doroty w Trzcinicy. Niemniej cenne są świątynie w Szebniach, Osobnicy, Warzycach oraz kaplice grobowe na cmentarzach wyznaniowych. Architektura o charakterze dworsko-parkowym zlokalizowana jest w Szebniach, Trzcinicy, Wolicy, a w Zimnej Wodzie zachowało się założenie parkowe. Cmentarze z okresu I wojny światowej należą do tzw. II Okręgu Cmentarnego, a zlokalizowane są w Bierówce, Osobnicy, Trzcinicy i Warzycach. Miejsca pamięci ofiar terroru hitlerowskiego zlokalizowane są w Bierówce, Łaskach oraz Warzycach.

W krajobrazie przestrzeni publicznej gminy można wyróżnić obiekty rekreacyjno-sportowe, takie jak: boiska, place zabaw, parki szlaki piesze.

Do najważniejszych szlaków turystycznych na terenie gminy należą:

- **szlak niebieski:** Gorajowice - Babia Góra – Warzyce, szlak im. Konstytucji 3-Maja. Szlak pieszy o charakterze ścieżki i trasy konnej powstał w latach 90. XX w. Prowadzi wzgórzami nad Warzycami, liczy 7,5 km kilometra, z czego większość to drogi leśne i szutrowe.
- **spacerowy szlak turystyczny:** Przybówka - Krajowice - Trzcinica - Skołyszyn – Świącany. Jego trasa biegnie przez cztery gminy: Wojaśzówka, Jasło, Kołaczyce, Skołyszyn, a także obrzeżami Gminy Frysztak i Miasta Jasła. Długość szlaku wynosi 56 km, czas przejścia 17 godzin. Przebiega wierzchowiną Garbu Warzyc – ostatniego od południa garbu Pogórza Strzyżowskiego – przecina w poprzek dolinę Wisłoki i wychodzi na najbardziej wysunięte na

południowy wschód garby Pogórza Ciężkowickiego, wznoszące się nad Kotliną Jasielską i Obniżeniem Gorlickim, schodząc w Trzcinicy oraz pomiędzy Sławęcinem i Skołyszynem w dolinę Ropy, by znowu wspiąć się na wysoczyznę.

Przez gminę przebiega także Jasielski Szlak Winiarzy. Jest to turystyczna atrakcja, której elementem przewodnim jest wino. Promowanie jasielskiego wina, a także specjałów kuchni regionalnej to główna idea utworzenia winnej ścieżki. Szlak obejmuje szesnaście winnic rozmieszczonych w okolicy Jasła. Cztery z nich znajdują się na terenie Gminy Jasło. Mogą pochwalić się najbardziej malowniczymi krajobrazami w okolicy.

Na terenie gminy znajdują się 262 stanowiska archeologiczne, z czego jedno położone w Trzcinicy zostało wpisane do rejestru zabytków. Obejmuje jedne z najstarszych dotąd znanych osad obronnych w Polsce oraz pierwsze ślady oddziaływania cywilizacji anatolijsko-bałkańskiej na współczesne tereny ziem polskich. Na jego obszarze utworzono Skansen Archeologiczny „Karpacka Troja”, którego kompleks składa się z zabytkowego grodziska, nowoczesnego pawilonu wystawowego, parku archeologicznego, sektora hodowlanego, poletek eksperymentalnych i platformy widokowej.

Negatywnymi elementami krajobrazu są między innymi: szyby naftowe oraz napowietrzne linie sieci uzbrojenia terenu. Niekorzystny wpływ na odbiór wizualny otoczenia mają także powiązania komunikacyjne: drogi o wyższych kategoriach, a także linie kolejowe przecinające cały obszar gminy.

7.10. Różnorodność biologiczna

7.10.1. Szata roślinna

Gmina Jasło zgodnie z podziałem na regiony geobotaniczne mieści się w obrębie jednostek:

- Dział Zachodniokarpcki,
 - Kraina Karpat Zachodnich,
 - Podkraina Zachodniobeskidzka,
 - Okręg Pogórzy Rożnowsko-Ciężkowickich,
 - Podokręg Ciężkowicki,
- Dział Wschodniokarpcki,
 - Kraina Karpat Wschodnich,
 - Okręg Pogórza Strzyżowsko-Dynowsko-Przemyskiego,
 - Podokręg Frysztacki,
 - Okręg Dołów Jasielsko-Sanockich,
 - Podokręg Gorlicki,
 - Podokręg Jasielsko-Krościeński.

Potencjalną roślinność naturalną wg Matuszkiewicza w gminie stanowią:

- subkontynentalny grąd lipowo-dębowo-grabowy (Tilio-Carpinetum) w odmianie małopolskiej z bukiem i jodłą i formie podgórskiej w serii ubogiej i żyznej,
- nadrzeczny łęg jesionowo-wiązowy (Ficario-Ulmetum typicum),
- niżowy łęg wiązowo-dębowy (Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum),
- nadrzeczna olszyna górska (Alnetum incanae).

Udział kompleksów leśnych w powierzchni gminy wynosi ok. 20%. Do podstawowych typów siedliskowych tutejszych lasów należy las wyżynny świeży. Jest to drzewostan bukowy, miejscami z jodłą, rzadziej ze świerkiem i dębem szypułkowym. Miejscami wzdłuż cieków występuje las łęgowy wyżynny. Drzewostan ten buduje dąb szypułkowy rzadziej jesion, gatunkami domieszkowymi są:

jawor, jodła i świerk, Olsza topola. Gmina stanowi ostoję dla wielu cennych gatunków roślin. Występują tutaj takie gatunki jak: pierwiosnek wyniosły *Primula elatior*, barwinek pospolity *Vinca minor*, bielistka siwa *Leucobryum glaucum*, nerecznica górską *Dryopteris expansa*, gruszyca okrągłolistna *Pyrola rotundifolia*, podrzeń żebrowiec *Blechnum spicant*, podkolan biały *Platanthera bifolia*, wawrzynek wilczeliko *Daphne mezereum*.

Roślinność znacznej części gminy ukształtowała się również pod wpływem dotychczasowego użytkowania przez człowieka. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważają monokultury upraw polowych oraz zbiorowiska trawiaste łąk i pastwisk, o różnej żyzności i wilgotności. Na terenach ogrodów przydomowych występują rośliny ozdobne i użytkowe. Zbiorowiska roślinności ruderalnej z wtórną sukcesją zajmują tereny odłogowane na przydrożach i nieużytki.

7.10.2. Fauna

Fauna obszaru gminy związana jest z otwartymi terenami pól w sąsiedztwie lasów (m.in. zajęce, sarny, jelenie, lisy, dziki), a także siedliskami ludzkimi – tzw. gatunki synantropijne (kuna domowa, myszy). W granicach gminy występują także gatunki charakterystyczne dla zbiorowisk leśnych i ich stref ekotonowych oraz siedlisk wodno-błotnych, związanych z odcinkami dolin rzecznych.

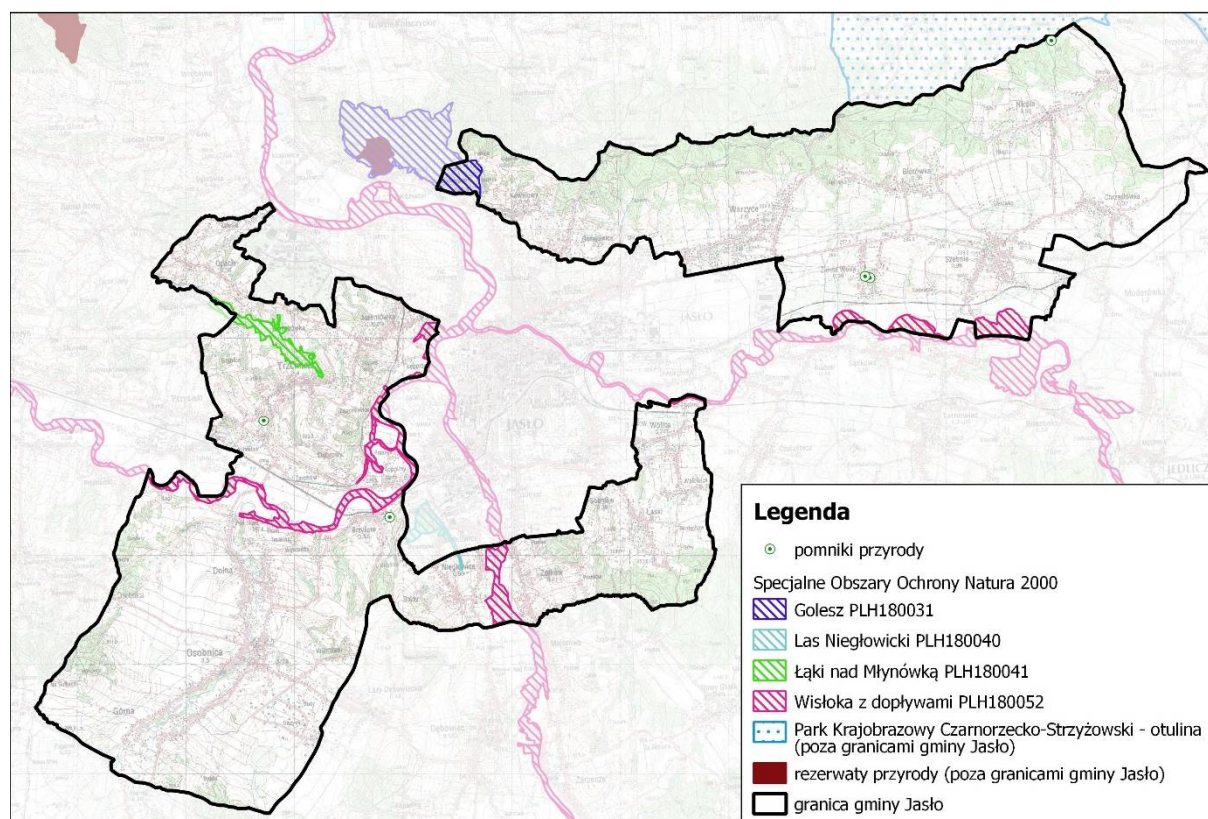
Do rzadkich i chronionych gatunków związanych ze środowiskiem wodnym doliny Wisłoki oraz jej dopływów należą m.in. koza złotawa *Sabanejewia aurata*, łosoś szlachetny *Salmo salar*, różanka pospolita *Rhodeus sericeus amarus*, skójką gruboskorupowa *Unio crassus* oraz minóg strumieniowy *Lampetra planeri*. Na terenie gminy obserwowano występowanie także wielu gatunków chronionych ptaków takich jak: orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, siniak *Columba oenas*, dzięcioł średni *Dendrocopos medius*, dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius* oraz muchołówka mała *Ficedula parva*.

7.11. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem

7.11.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie gminy Jasło występują następujące obszary i obiekty chronione prawnie na mocy Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- Obszary Natura 2000:
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Golez PLH180031,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Las Niegłowski PLH180040,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki nad Młynówką PLH180041,
 - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłoka z dopływami PLH180052,
- 5 pomników przyrody.

Ryc. 8. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Jasło

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Golesz PLH180031

Został wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Golesz (PLH180031). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 260,85 ha, z czego na terenie gminy Jasło ok. 39,7 ha.

Obszar Golesz obejmuje strome stoki oraz wierzchowiny w zachodniej części Garbu Warzyckiego wyróżniające się bogactwem florystycznym i fitocenotycznym. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Golesz PLH180031 wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Golesz PLH180031. Przedmioty ochrony obszaru występujące na terenie objętym planem stanowią:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Las Niegłowski PLH180040

Został wyznaczony Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla

Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las Niegłowski (PLH180040). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 28,48 ha, z czego na terenie gminy Jasło ok. 1 ha.

Obszar obejmuje zalesione wzgórze, rozdzielające, blisko znajdujące się od siebie, doliny Wisłoki i Ropy. Wzniesienie to porośnięte jest w głównej mierze lasem grądowym oraz buczyną żyzną i kwaśną. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono plan zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Niegłowski PLH180040. W obszarze zinwentaryzowano następujące siedliska będące przedmiotem ochrony:

- 9110 Kwaśne buczyny,
- 9130 Żyzne buczyny,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki nad Młynówką PLH180041

Został ustanowiony na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Obecnie obowiązującym aktem wyznaczającym obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łąki nad Młynówką (PLH180041). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 51,02 ha, z czego na terenie gminy Jasło ok. 44,6 ha.

Główną osią obszaru jest nieuregulowany, dziki potok Młynówka, któremu towarzyszą zbiorowiska szuwarowe oraz trzęsawiska, wzdłuż którego porastają zarośla i lasy łęgowe, grądowe, wierzbowe oraz w znacznie mniejszym stopniu olszyna górska. Plan zadań ochronnych dla przedmiotowej formy przyrody został ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 21 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041 oraz Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041. Przedmioty ochrony obszaru występujące na terenie objętym planem stanowią:

- 6410 Zmienno-wilgotne łąki trzęślicowe,
- 6430 Zarośla górskie i zarośla nadrzeczne,
- 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłoka z dopływami PLH180052

Został powołany na mocy Decyzji Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE). Aktualnie podstawą prawną wyznaczającą obszar jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 października 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Wisłoka z dopływami (PLH180052). Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 2752,74 ha, z czego na terenie gminy Jasło ok. 233,6 ha.

Obszar obejmuje dolinę rzeki Wisłoki na odcinku od północnej granicy Ostoi Magurskiej do mostu na trasie Pilzno – Kamienica Dolna oraz następujące dopływy lub ich fragmenty: Iwielkę, Kłopotnicę, Ropę, Jasiołkę i Kamienicę. Najcenniejszymi zbiorowiskami roślinnymi wyróżnionymi w dolinach obszaru Wisłoka z dopływami są lasy i zarośla łęgowe. Niezwykle istotnymi siedliskowo obiektami w dolinach Wisłoki i Ropy są starorzecza. W ich otoczeniu utrzymały się różnorodne zbiorowiska łęgowe, a także stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych. Obszar jest także miejscem występowania wielu gatunków ryb. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono plan zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052.

W obszarze zinwentaryzowano następujące siedliska przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy siedliskowej:

- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoeto Nanojuncetea,
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion,
- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- 3230 Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (Salici-Myricarietum, część – z przewagą wrześni),
- 3240 Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (Salici Myricarietum, część – z przewagą wierzby),
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością Chenopodion rubri p.p. i Bidention p.p.,
- 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- 6430 Ziołorośla górskie) i ziołorośla nadrzeczne,
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie,
- 9110 Kwaśne buczyny,
- 9130 Żyzne buczyny,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe,
- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe.

W obszarze zinwentaryzowano następujące gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej:

- bóbr europejski *Castor fiber*,
- brzanka *Barbus meridionalis*,
- czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*,
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio*,
- koza złotawa *Sabanejewia aurata*,
- kumak górski *Bombina variegata*,
- łosoś atlantycki *Salmo salar*,
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri*,
- modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*,
- modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*,
- różanka *Rhodeus sericeus amarus*,

- skójką gruboskorupowa *Unio crassus*,
- wydra *Lutra lutra*.

Pomniki przyrody

Tab. 6. Pomniki przyrody w Gminie Jasło

Lp.	Lokalizacja	Data utworzenia	Opis	Liczba
1.	W granicach działki ewidencyjnej 20/3, obręb Brzyście	23.12.1961 r.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	1
2.	W granicach działki ewidencyjnej 828/4, obręb Trzcinica	23.12.1961 r.	Grupa drzew dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	2
3.	W granicach działki ewidencyjnej 122/11, obręb Zimna Woda	01.07.1980 r.	Klon jawor <i>Acer pseudoplatanus</i>	1
4.	W granicach działki ewidencyjnej 122/11, obręb Zimna Woda	27.11.1980 r.	Grupa drzew dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	8
5.	W granicach działki ewidencyjnej 1508, obręb Niepla	05.10.2024 r.	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	1

Źródło: crfop.gdos.gov.pl

7.11.2. Korytarze ekologiczne

Funcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii, energii i informacji w sieci ekologicznej. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy, co jest uznawane za jedną ze spraw priorytetowych w ochronie środowiska. Jest to związane z konkretnymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Mapa przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski została opracowana w dwóch etapach przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego:

- etap I (2005 r.) - na zlecenie Ministerstwa Środowiska opracowano mapę sieci korytarzy dla obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem potrzeb ochrony kluczowych gatunków dużych ssaków;
- etap II (2011 r.) we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot (w ramach projektu ze środków EEA/EOG) opracowano kompletną mapę korytarzy istotnych dla populacji dużych ssaków leśnych oraz spójności siedlisk leśnych i wodno-błotnych w skali krajowej i kontynentalnej.

Przez północną część gminy Jasło przebiega, wyznaczony w II etapie. krajowy korytarz ekologiczny Pogórze Strzyżowskie (GKPd-4).

- B. Kompleks leśny, znajdujący się w północnej części gminy, na terenie obrębów Bierówka i Niepla. Położony jest na terenie Pogórza Strzyżowskiego. Ma charakter zwartego lasu. Na jego obszarze ma swoje źródła m.in. Dopływ z Gródka i Nieplanka. Posiada połączenie z korytarzem rzeki Jasiołki poprzez korytarz Dopływu z Gródka. Posiada połączenie korytarzem z położonym na wschodzie węzłem „B”. W zachodniej części sąsiaduje z węzłem „A”, od którego jest oddzielony drogą wojewódzką.
- C. Obszar leśny położony na terenie obrębu Niepla w północno wschodniej części gminy. Obejmuje wzgórza Pogórza Strzyżowskiego. Jest połączony korytarzami ekologicznymi z obszarami węzłowymi „B” oraz „D”.
- D. Teren leśny położony przy wschodniej granicy gminy. Zlokalizowany jest na obszarze sołectw Niepla i Chrzastkówla. W jego skład wchodzi płaty lasów oraz zadrzewienia i strefy sukcesji leśnej. Posiada połączenie korytarzem z węzłem „D”.
- E. Obszar leśny znajdujący się na terenie sołectwa Osobnica, przy zachodniej części gminy. Obejmuje lasy, grunty zadrzewione oraz łąki, na których zachodzi sukcesja leśna. Połączony jest z węzłem „F” ciekami bez nazwy oraz z innymi elementami sieci ekologicznej poprzez korytarz Ropy oraz potoku Racioszka.
- F. Kompleks leśny, znajdujący się przy zachodniej granicy gminy, na obszarze obrębu Osobnica. Obejmuje las, który pokrywa wzgórza Pogórza Jasielskiego, a którego znaczna część leży poza granicami gminy. Posiada połączenie ekologiczne korytarzem z węzłem „F”.
- G. Niewielki fragment lasu, położonego przy południowej granicy gminy, na terenie obrębu Osobnica. Obejmuje stoki wzgórz Pogórza Jasielskiego. Ma swoją kontynuację na obszarze sąsiedniej gminy.
- H. Obszar leśny położony na terenie obrębów Żółków i Łaski. Stanowi część większego kompleksu leśnego znajdującego się za granicą gminy. Obejmuje swoim zasięgiem wzniesienia Pogórza Jasielskiego zajęte przez lasy oraz miejscami zadrzewienia i pastwiska.

Obszary łącznikowe:

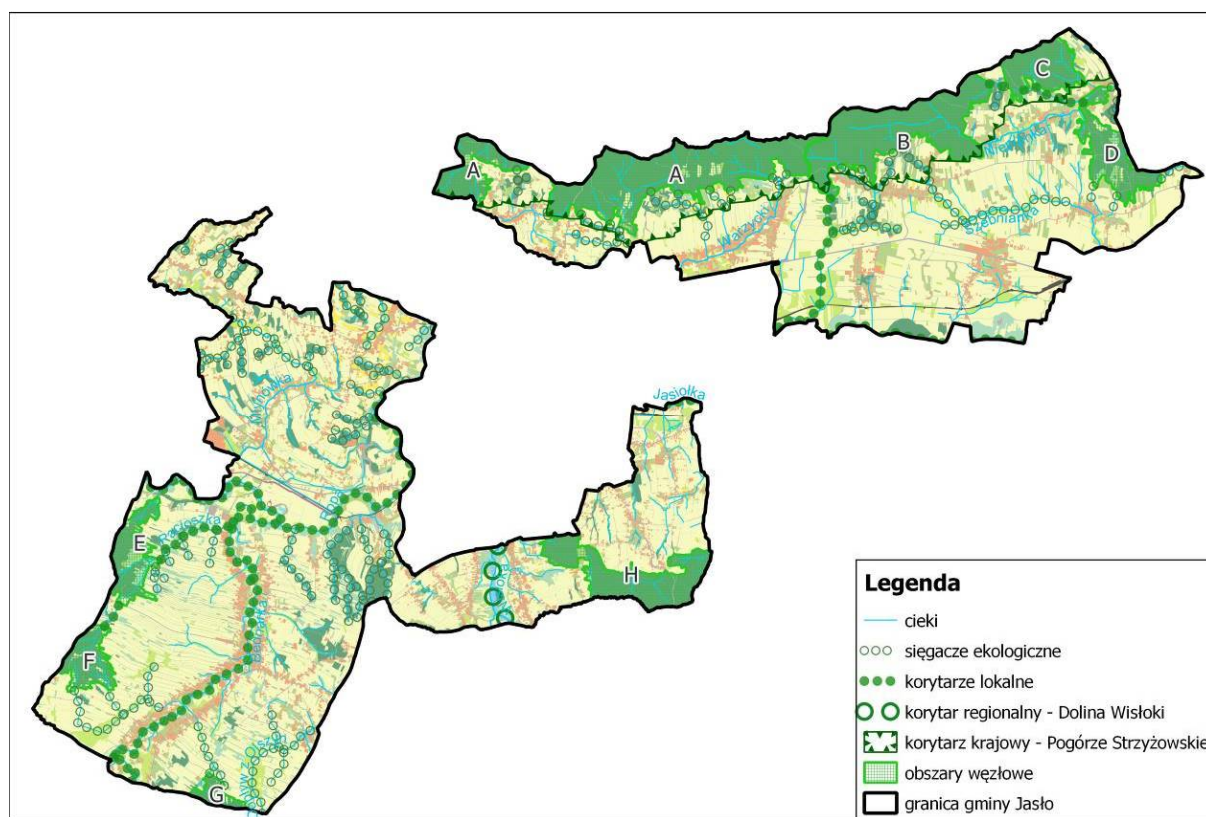
1. Dolina Wisłoki – biegnąca południkowo w środkowo-południowej części gminy. Stanowi ważny korytarz regionalny. Zapewnia połączenie ekologiczne z obszarami położonymi poza gminą. Wraz z swoimi dopływami objęta jest ochroną w ramach sieci Natura 2000.
2. Dolina Ropy – znajdująca się w zachodniej części gminy. Jest ważnym korytarzem lokalnym, łączącym obszar „E” z elementami sieci ekologicznej położonymi na obszarze gminy oraz poza nią. Objęta jest ochroną w ramach obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami.
3. Dolina Bednarki – biegnie z południa na północ przez zachodnią część gminy. Łączy elementy sieci ekologicznej położone za południową granicą gminy z korytarzem ekologicznym Ropy. Poprzez swój dopływ Racioszkę posiada połączenie z obszarem węzłowym „E”.
4. Dolina Jasiołki – przebiega wzdłuż granicy gminy. Łączy węzeł „B” poprzez Dopływ z Gródka z elementami położonymi poza obszarem gminy. Stanowi ważny korytarz lokalny, objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000.
5. Pozostałe ciek wodne oraz tereny leśne i łąkowe mające istotne znaczenie dla połączenia gminnego systemu przyrodniczego w funkcjonalną całość.

Sięgacze ekologiczne:

- pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień oraz mniejsze ciek wodne.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze gminy tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, na znacznej części obszaru opracowania. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, jednak są też

niewielkie fragmenty gminy, które są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

Ryc. 10. System przyrodniczy Gminy Jasło

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Użytkowanie i zagospodarowanie opracowywanego obszaru na większości terenów zgodne jest z uwarunkowaniami przyrodniczymi i pozwala na prowadzenie działań gospodarczych bez większych szkód dla środowiska. W północnej części gminy znaczne powierzchnie zajmują zwarte kompleksy leśne, porastające pasma wzgórz i gór. Gleby lepszych klas przeznaczone są pod uprawę rolną. Najślabsze gleby zostały przeznaczone na użytki zielone. Rolnictwo w gminie Jasło stanowi ważną gałąź gospodarki. Użytki rolne zajmują ok. 69% jej powierzchni. Niekorzystnym zjawiskiem jest zabudowa w sąsiedztwie dolin rzecznych. Pozytywnym aspektem jest natomiast lokalizacja zabudowy w obrębie zwartego systemu osadniczego oraz stosunkowo niski stopień jej rozproszenia. Pozwala to na efektywne kształtowanie gospodarki wodno-ściekowej, ograniczającej emisję zanieczyszczeń do środowiska. Dodatkowo układ przestrzenny gminy pozwala na zachowanie węzłów ekologicznych oraz korytarzy ekologicznych o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Projekt planu ogólnego zakłada rozwój przestrzenny z poszanowaniem i ochroną zasobów przyrodniczych. Niemniej jednak wzrost gospodarczy Gminy Jasło możliwy jest m.in. poprzez wskazanie właściwych stref planistycznych umożliwiających harmonijny rozwój gminy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. W dokumencie wskazano obszary zainwestowane oraz dotąd niezainwestowane przeznaczone pod strefy usługowe, strefy gospodarcze, strefy produkcji

rolniczej, strefy górnictwa, realizację OZE. To właśnie w powyższych strefach istnieje największe prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań negatywnych. Na obecnym etapie nie można jednak przesądzić, w jakim stopniu ustalenia dokumentu będą miały niekorzystny wpływ na poszczególne elementy środowiska w przypadku realizacji wskazanego zainwestowania. Plan ogólny wyznacza jedynie ramy dla przyszłego zagospodarowania, którego rodzaj ani planowane do zastosowania technologie nie są obecnie znane. Sam plan ogólny wskazuje stosunkowo szerokie możliwości gospodarowania, możliwe do wyznaczenia w profilu podstawowym oraz dodatkowym w danej strefie planistycznej. Co więcej wskazane w planie ogólnym zagospodarowanie w zakresie mogącym mieć potencjalnie negatywny wpływ na środowisko, będzie możliwe do realizacji jedynie w przypadku uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczenie takich miejsc w planie ogólnym nie przesądza ostatecznie o ich zagospodarowaniu. Dodatkowo w przypadku inwestycji mogących znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji.

9. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

9.1. Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych

Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Długość sieci wodociągowej w gminie Jasło w 2023 roku wyniosła 24,1 km i docierała do 5 608 mieszkańców, co stanowi ok. 35% ludności gminy. Pozostali mieszkańcy korzystają ze studni kopanych. W ostatnich latach obserwuje się obniżenie poziomu wód gruntowych, skutkujące okresowymi ograniczeniami w dostępie do wody pitnej.

Na terenie gminy zlokalizowanych są 23 ujęcia wód podziemnych. Dla 20 ujęć wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej. Nie wyznaczono stref ochrony pośredniej. Na obszarze opracowania zlokalizowane są także dwa ujęcia wód powierzchniowych.

W 2023 r. długość sieci kanalizacyjnej w gminie Jasło, według danych BDL GUS, wyniosła 291,9 km i korzystało z ok. 82% mieszkańców. Ścieki z miejscowości Brzyście, Gorajowice, Niegłowice, Jareniówka z Barzykówką, Łaski-Sobniów, Warzyce, Wolica oraz Żółków odprowadzane są do oczyszczania w Oczyszczalni Ścieków w Jaśle. Ścieki z miejscowości Bierówka, Chrzastówka, Niepla, Szebnie i Zimna Woda dostarczane są do Oczyszczalni Ścieków w Szebniach. Miejscowości Trzcinica i Osobnica połączone są z Oczyszczalnią Ścieków w Trzcinicy. Mieszkańcy gminy, którzy nie są obsługiwani przez sieć kanalizacyjną gromadzą nieczystości w zbiornikach, następnie wywożone są one pojazdami asenizacyjnymi.

Rolnictwo

Ok. 69% Gminy Jasło użytkowana jest rolniczo. Nieprawidłowa gospodarka rolna, zbyt intensywne nawożenie oraz stosowanie środków ochrony roślin może powodować skażenie wód

podziemnych i powierzchniowych. Infiltracja szkodliwych substancji w głąb ziemi jest szczególnie niebezpieczna na obszarach pozbawionych naturalnej warstwy izolacyjnej.

9.2.Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru Gminy Jasło sporządzone zostały mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami) opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzek: Wisłoka, Ropa, Bendarka, Dębownica, Dopływ z Olszyn, Jasiołka oraz Młynówka dla wód o przepływach prawdopodobnych Q_{0,2%} (raz na 500 lat), Q_{1%} (raz na 100 lat) oraz Q_{10%} (raz na 10 lat).

Dodatkowo w obszarach opracowania, które sąsiadują z mniejszymi ciekami wodnymi mogą mieć miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów i letnich ulew.

9.3.Źródła zanieczyszczeń powietrza

Gmina Jasło położona jest w obrębie ważnych międzynarodowych tras komunikacyjnych. Głównym powiązaniem komunikacyjnym gminy są: droga krajowa nr 28 relacji Zator-Medyka (granica państwa), drogi wojewódzki nr 992 (Jasło-dawne przejście graniczne Ożenna-Niżná Polianka ze Słowacją) i nr 988 (Babica-Warzyce). W związku z powyższym na analizowanym obszarze źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. Dodatkowo na stan powietrza atmosferycznego w gminie mogą mieć wpływ zanieczyszczenia przenoszone przez wiatry z terenu miasta Jasło.

9.4.Zagrożenie osuwiskowe

Obszar Karpat fliszowych ze względu na budowę geologiczną i charakter ich rzeźby, należy do najbardziej zagrożonych na zjawiska geodynamiczne w Polsce. Osuwiska na terenie gminy, związane są przede wszystkim z wychodniami łupków pstrych warstw krościeńskich. Szczególnie narażone są obszary, gdzie dominują łagodne upady warstw zgodne z nachyleniem zbocza. Osuwiska powstają również wtedy, gdy bardziej odporne na wietrzenie warstwy (piaskowce) spoczywają na mniej odpornych (łupki). Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym tworzeniu się tego typu ruchów masowych jest płaszczyzna nasunięcia, wzdłuż której skały są rozluźnione i dlatego mają możliwość nasycenia się wodą. Do aktywizacji osuwisk przyczyniają się zjawiska klimatyczne, a także działalność człowieka.

Największa koncentracja osuwisk w gminie występuje na terenie Pogórza Strzyżowskiego. Obszary objęte ruchami masowymi znajdują się także na terenie Pogórza Ciężkowickiego, Pogórza Jasielskiego oraz na lewym brzegu Racioszki na terenie Obniżenia Gorlickiego. Gmina została objęta projektem Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej, którego celem jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Projekt ma także za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych, wynikających z obowiązującego prawa.

9.5.Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych, terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy jest ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 28 relacji Zator-Medyka, drodze wojewódzki nr 992 i nr 988. Uciążliwości powstają także

wzdłuż linii kolejowych nr 106 i nr 108. Dodatkowo na klimat akustyczny gminy wpływają zakłady przemysłowe, szczególnie te, które zlokalizowane są w pobliżu budynków mieszkalnych. Źródłem hałasu są także linie elektromagnetyczne wysokiego napięcia. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

9.6. Gospodarka odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami jest gmina Jasło, organizując przetarg na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych przez firmę wybraną w trybie przetargu nieograniczonego. Za odbiór i transport odpadów komunalnych w gminie Jasło odpowiedzialna jest firma Produkcja Handel Usługi „EKOMAX” Jerzy Kotulak, ul. Hankówka 28, 38-200 Jasło (stan na 2024 r.). Odpady niesegregowane są zagospodarowywane przez instalację do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych – sortowania odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki w Wolicy. Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych składowane są na Składowisku Paszczyzna w gminie Dębica. Bioodpady stanowiące odpady komunalne są zagospodarowywane głównie w przydomowych kompostownikach. Pozostałe bioodpady odbierane w ramach gminnego systemu gospodarki przekazywane są do instalacji przeznaczonej do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – kompostowni osadów i biokomponentów KOMWITA w Leżajsku.

W systemie gospodarki odpadami działa również Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych znajdujący się w miejscowości Wolica. Mieszkańcy Gminy Jasło do PSZOK-a mogą przekazywać wyszczególnione odpady komunalne zebrane selektywnie takie jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, opony, odpady tekstyliów i odzieży, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstw domowych.

W 2023 roku z terenu gminy Jasło odebrano 1 414,98 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Gmina w tym okresie osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości 47,26%. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów wytworzonych na terenie gminy wyniósł 30,52%.

9.7. Zagrożenia dla form ochrony przyrody ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000

Na obszarze Gminy Jasło występują: Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Goleś PLH180031, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Las Niegłowicki PLH180040, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki nad Młynówką PLH180041 oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłoka z dopływami PLH180052. Ponadto w gminie mieści się pięć pomników przyrody.

W granicach ww. form ochrony przyrody obowiązuje ochrona istniejących wartości przyrodniczych w postaci konkretnych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony poszczególnych obszarów. Zagrożenia związane z ryzykiem skażenia poszczególnych elementów środowiska zostały omówione we wcześniejszych podpunktach. Głównym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 jest zniszczenie siedlisk, żerowisk, a także przerwanie drożności tras migracji zwierząt i roślin.

9.8. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Jasło jest sieć drogową, w szczególności droga krajowa oraz drogi wojewódzkie. W mniejszym stopniu powiązaniom ekologicznym zagrażają drogi powiatowe i gminne. Bariery istnieją także wzdłuż linii kolejowych. Niebezpieczeństwo stanowi także zwarta zabudowa, w szczególności kształtująca się wzdłuż cieków wodnych. Zagrożeniem dla flory i fauny obszarów chronionych są zanieczyszczenia powietrza, wód, gleby, a także zmiany stosunków wodnych. W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (las, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

10. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Dla części obszaru gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Dokumenty te określają sposób gospodarowania oraz kierunki rozwoju na objętych nimi terenach i na ich podstawie będzie następował rozwój przestrzenny, zgodnie z określonymi funkcjami. Niemniej jednak na pozostałych obszarach gminy rozwój zabudowy będzie ograniczony z uwagi na fakt, że nowe przepisy wskazują iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w określonym ustawowo terminie, gmina utraci możliwość sporządzenia nowych planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Dalsze zmiany zachodzące w środowisku będą uwarunkowane m.in. możliwościami prawnymi zagospodarowania terenów.

Stopień intensywności zmian zachodzących w środowisku w Gminie Jasło, można ocenić jako niski. Dominują tu tereny rolnicze, a przeważającym typem zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. W gminie notuje się spadek liczby mieszkańców. Nowa zabudowa jest kształtowana w większości w zwartym systemie osadniczym, niestety dochodzi także do jej rozpraszania. Rolnictwo stanowi istotne źródło utrzymania mieszkańców i wciąż dominuje ono w krajobrazie i użytkowaniu gminy. Uprawa roślin i hodowla zwierząt stanowią od pokoleń jedno z ważniejszych zajęć, a znaczne areale przekształconych gruntów rolnych od wielu lat użytkowane są w niezmienny sposób. W północnej części gminy od lat kształtują się rozległe kompleksy leśne. Cenne przyrodniczo są także tereny dolin rzecznych. Dzięki ochronie prawnej części z nich przewiduje się zachowanie ich charakteru w niezmienionej formie. Jest to szczególnie ważne dla zmieniającego się klimatu. Wśród innych zmian zachodzących w środowisku wyróżnić można zmiany w rzeźbie terenu, zachodzące na obszarach narażonych na występowanie ruchów masowych, niekorzystne procesy erozyjne na obszarach rolniczych, zlokalizowanych na stromych stokach, gdzie w skutek likwidacji roślinności dochodzi do zintensyfikowanego wymywania bądź wywiewania wierzchniej warstwy gleby.

11. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu ogólnego na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska t.j.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Przy ocenie wpływu projektowanego dokumentu na środowisko odniesiono się do aktualnie obowiązującego zagospodarowania terenu. Analizę przeprowadzono z podziałem na poszczególne strefy planistyczne. W ramach oceny wyszczególniono następujące typy oddziaływań na środowisko:

ODDZIAŁYWANIE POZYTYWNE – utrzymanie bez zmiany najcenniejszych elementów środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym kompleksów leśnych, terenów otwartych, zbiorowisk łąkowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych.

BRAK ISTOTNEGO ODDZIAŁYWANIA – zachowanie istniejącego stanu na obszarach zurbanizowanych i rolniczych, a także włączenie terenów do poszczególnych stref planistycznych, które nie spowoduje istotnej modyfikacji obowiązujących kierunków przeznaczenia oraz zagospodarowanie terenu w kierunku niepowodującym istotnych zmian w środowisku przyrodniczym.

ODDZIAŁYWANIE SŁABE NEGATYWNE – przypisane terenom, włączonym do stref planistycznych, w których istnieje możliwość realizacji zabudowy, na których tylko częściowo wyznaczono zabudowę w poprzednich opracowaniach planistycznych, niezainwestowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu.

POTENCJALNE ODDZIAŁYWANIE NEGATYWNE – przypisane terenom, na których możliwe jest sytuowanie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

ODDZIAŁYWANIE ZRÓŻNICOWANE – w zależności od charakteru wprowadzonego zagospodarowania w poszczególnych strefach planistycznych, oddziaływanie pozytywne, brak istotnego oddziaływania, oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne oddziaływanie negatywne.

11.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz strefa usługowa

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód (w części stref SJ w profilu dodatkowym nie wskazano terenu zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej oraz terenu lasu).

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren wód.

W **strefie usługowej (SU)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód, teren składów i magazynów (w obrębie części stref SU), teren elektrowni słonecznej (w obrębie 17SU, 30SU, 41SU, 44SU, 45SU i 46SU).

Są to obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę w rejonie istniejących miejscowości. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Strefy zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej zostały wyznaczone dla terenów z istniejącą zabudową. Przy wyznaczaniu stref uwzględniono potrzebę ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny mieszkaniowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy. Nowe, duże strefy usługowe wyznaczono w rejonie drogi krajowej nr 28 oraz drogi wojewódzkiej nr 988, a także miejscami w obrębach ewidencyjnych Jereniówka, Trzcínica, Wolica i Osobnica. W strefach 17SU, 30SU, 41SU, 44SU, 45SU i 46SU w profilu dodatkowym wskazano tereny elektrowni słonecznej. Powyższe ustalenia wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W przedmiotowych strefach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;

- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne,
- dla terenów, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodzinną oraz strefa usługowa obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami mieszkalnymi i usługowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W przypadku zakładów usługowych zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Kumulacja uciążliwości akustycznej wystąpi na terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny

zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej będą wprowadzone przeważnie na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w sąsiedztwie istniejących zabudowań lub wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz strefa usługowa, zlokalizowane zostały poza zwartymi kompleksami leśnymi. Wraz z istniejącą zabudową obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SJ, SW i SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – 40% w strefach SW, w przedziale 20-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), oraz w przedziale 30-70% w strefach SU (w zależności od strefy), możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jasło przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną oraz strefa usługowa zostały z reguły wyznaczone poza granicami regionalnych korytarzy ekologicznych. Przedmiotowe strefy planistyczne zostały wyznaczone w granicach korytarza ekologicznego Pogórze Strzyżowskie (GKPd-4), znajdującego się w północnej części gminy, głównie w obrębie istniejącej zabudowy. Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak

lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Należy zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łąkowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo szeroki. Dodatkowo w strefach SJ, SW oraz SU wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym zawarto teren zieleni naturalnej oraz miejscami teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej – 40% w strefach SW, w przedziale 20-60% w strefach SJ (w zależności od obszaru), oraz w przedziale 30-70% w strefach SU (w zależności od obszaru), możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Ponadto z reguły zlokalizowane są poza głównymi korytarzami ekologicznymi w gminie. Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz strefa usługowa zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa

w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej – 40% w strefach SW, w przedziale 20-60% w strefach SJ (w zależności od obszaru), oraz w przedziale 30-70% w strefach SU (w zależności od obszaru), co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową i usługową nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy mieszkaniowej i usługowej krajobraz nie ulegnie przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a wysoki wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

W wyniku realizacji farm fotowoltaicznych strefach 17SU, 30SU, 41SU, 44SU, 45SU i 46SU krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas niezagospodarowanych mogą pojawić się panele fotowoltaiczne. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak

ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. Będą one znikome i niezauważalne w krajobrazie.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach usługowych prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów. Tereny zlokalizowane wzdłuż istniejących dróg, mogą być narażone na dopływ szkodliwych substancji z transportu kołowego.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. W gminie nie planuje się budowy zbiorczych systemów ciepłowniczych. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Eksploatacja potencjalnie możliwych do realizacji w strefach 17SU, 30SU, 41SU, 44SU, 45SU i 46SU farm fotowoltaicznych nie będzie miała negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Strefy mieszkaniowe i usługowe zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie wykluczono z możliwości zabudowy obszary szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1% o głębokości zalewu powyżej 0,5 m oraz szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10% oraz w zwartych obszarach leśnych. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko. Pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji w strefach 17SU, 30SU, 41SU, 44SU, 45SU i 46SU elektrowni fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę mieszkaniową i usługową zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy mieszkaniowej, i usługowej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.2. Strefa gospodarcza oraz strefa górnictwa

W **strefie gospodarczej (SP)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

W **strefie górnictwa (SG)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód oraz dodatkowo teren produkcji (w przypadku strefy 45SG) i teren produkcji, teren usług handlu, teren usług biurowych i administracji, teren zieleni urządzonej (w przypadku strefy 5SG).

Obejmują tereny istniejących oraz projektowanych terenów produkcyjnych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także istniejących złóż kopalin (w tym ropy naftowej w obrębie ewidencyjnym Osobnica) w obrębie których wskazano obszary i tereny górnicze. Nowe, duże strefy gospodarcze wyznaczono głównie wzdłuż drogi krajowej nr 28, a także przy granicy z miastem Jasło, na terenie obrębów Warzyce i Zimna Woda. Dla stref oznaczonych symbolem SG nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu

planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na obszarach przeznaczonych pod rozwój zabudowy produkcyjnej przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych bez możliwości znacznej rozbudowy istniejących zakładów – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego;
- dla terenów zainwestowanych, na których możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów handlowych, usługowych, produkcyjnych, magazynów, hal, obiektów inwentarskich itp. – możliwe oddziaływanie słabe negatywne, bądź potencjalne negatywne (w zależności od skali i rodzaju planowanych przedsięwzięć);
- dla terenów niezainwestowanych, pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne;
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

W strefie gospodarczej oraz górnictwa możliwe jest wprowadzenie przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na obecnym etapie nie ma możliwości określenia jakie i czy w ogóle na tych terenach będą realizowane inwestycje uciążliwe. Zgodnie z zasadą przezorności w ocenie oddziaływań na środowisko zakłada się, że istnieje możliwość negatywnego oddziaływania.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Oddziaływanie akustyczne na terenach zabudowy chronionej może mieć miejsce w przypadku lokalizacji obiektów produkcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie budynków mieszkalnych, usługowych bądź zagród. Oddziaływanie to powinno być związane jedynie z fazą realizacji przedsięwzięć. Może mieć ono charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy, o znaczeniu lokalnym, skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. Na etapie eksploatacji obiektów w strefie gospodarczej oraz podczas eksploatacji kopalni w strefach górniczych inwestorzy będą zobligowani do ograniczenia uciążliwości akustycznej mogącej powodować przekroczenia norm na terenach objętych ochroną przed hałasem, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Należy zaznaczyć, że część złóż na terenie Gminy Jasło posiada już wyznaczone tereny i obszary górnicze a co za tym idzie ustalenia planu ogólnego nie przyczynią się do wystąpienia dodatkowych oddziaływań w tym zakresie.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową, stref usługowych oraz stref produkcji rolniczej, w miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas

niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Zdecydowana większość obszarów została wyznaczona poza terenami o dużych walorach przyrodniczych. Biorąc pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie części roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w strefach SP na poziomie 20-40%, możliwe będzie pozostawienie części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jasło przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

W strefach górniczych, na których wystąpi całkowite usunięcie roślinności w związku z eksploatacją kopalin (wyjątek stanowią strefy eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego: 5SG i 45SG w obrębie których eksploatacja nie odbywa się w formie odkrywkowej), należy po ustaniu eksploatacji ustalić leśny lub wodny kierunek rekultywacji wyrobisk, co można uznać za działanie rekompensujące utratę roślinności na tych terenach.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego w zakresie strefy gospodarczej i strefy górnictwa nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek wprowadzenie nowych obszarów zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących tam gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym.

Strefy planistyczne, takie jak strefy gospodarcze i strefy górnicze zostały wyznaczone w większości poza najważniejszymi elementami Systemu Przyrodniczego Gminy, są już wskazane w obowiązujących dokumentach planistycznych, bądź jak w przypadku złóż kopalin są już dla nich wyznaczone obszary i tereny górnicze. W strefach SP wskazano jako profil podstawowy m.in. teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym dla stref SP i SG zawarto teren zieleni naturalnej i teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w strefie w strefach SP na poziomie 20-40, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują znacznej ingerencji w potencjalne trasy migracji. Sumarycznie nie przewiduje się, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionu, gdyż pod inwestowanie zostają przeznaczone obszary o przeciętnych

walorach przyrodniczych. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Wprowadzenie zabudowy nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych pod warunkiem dostosowania rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej do obowiązujących przepisów prawa. Istniejące zakłady zobligowane są do odprowadzania ścieków w sposób niezagrażający środowisku. W przypadku nowych inwestycji zostaną również zastosowane rozwiązania minimalizujące ryzyko skażenia wód.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej. W przypadku stref górniczych należy prowadzić eksploatację złóż w sposób gwarantujący ochronę wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy produkcyjnej będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Realizacja ustaleń planu ogólnego nie powinna wiązać się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami.

Do istotnych przekształceń terenu będzie dochodzić w strefach górniczych (wyjątek stanowią strefy eksploatacji ropy naftowej i gazu ziemnego: 5SG i 45SG w obrębie których eksploatacja nie odbywa się w formie odkrywkowej). Górnictwo odkrywkowe wiąże się z częściową lub całkowitą degradacją powierzchni ziemi. Przekształcenie rzeźby terenu obejmuje wykonanie wykopów oraz składowanie urobku. Ponadto wydobywanie substancji mineralnych (z nakładu i przerostu) z obszaru odkrywki powoduje nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej terenu. Zajmowanie terenu będzie prowadzone sukcesywnie. W fazie eksploatacji złóż będą powstawały negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi, o charakterze bezpośrednim, stałym, lokalnym.

Krajobraz

Przekształcenia krajobrazu będą szczególnie zauważalne w miejscu wprowadzenia nowych obiektów kubaturowych. Ze względu na charakter planowanej zabudowy mogą to być elementy dysharmonijne, wyróżniające się w terenie, szczególnie, na obszarach w sąsiedztwie, których nie ma terenów o podobnym przeznaczeniu. Eksploatacja złóż w obrębie stref górniczych może wpłynąć negatywnie na krajobraz. Będzie to oddziaływanie pośrednie, długoterminowe bądź stałe, o znaczeniu

lokalnym. W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu.

Ład przestrzenny w rejonie stref górniczych zostanie zachowany, a biorąc pod uwagę fakt że eksploatacja kopalin jest procesem tymczasowym i po jej zakończeniu nastąpi rekultywacja wyrobisk ocenia się że oddziaływanie na krajobraz nie będzie znaczące w ujęciu średnio i długookresowym.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych oraz eksploatacji złóż nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych i wydobywczych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów, a także eksploatacji złóż może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń związanych z niską emisją, nasileniem ruchu kołowego oraz w zależności od rodzaju technologii w zakładach produkcyjnych innych substancji emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Przy dostosowaniu się do ustaleń dokumentu, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji jest niewielkie. Ewentualne oddziaływanie negatywne będzie miało charakter pośredni, średnio-, długoterminowy lub stały, o znaczeniu lokalnym. Nie przewiduje się aby emisja pyłu na skutek eksploatacji złóż w skali lokalnej miała istotny wpływ na powietrze.

Klimat

W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. Na obecnym etapie ze względu na ogólnikowy charakter dokumentu nie ma możliwości jednoznacznej oceny wpływu potencjalnych inwestycji na zmiany klimatyczne. Rozwój zakładów produkcyjnych może wiązać się z emisją gazów cieplarnianych do atmosfery. O potencjalnym negatywnym oddziaływaniu, będącym skutkiem wprowadzonych w planie ogólnym ustaleń można mówić jedynie w przypadku terenów dotąd niezainwestowanych.

Zasoby naturalne

Strefa gospodarcza została wyznaczona w większości poza obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, nie przewiduje się zatem, aby ustalenia planu ogólnego w tym zakresie wiązały się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Eksploatacja złóż będzie odbywała się w miejscu ich występowania. Po zakończeniu eksploatacji tereny zostaną poddane rekultywacji.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań

archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Dokument w sposób prawidłowy odnosi się do przeciwdziałania poważnym awariom infrastruktury. Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane. Obszary zagrożone powodzią są wyłączone z możliwości realizacji zabudowy.

11.3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oraz strefa produkcji rolniczej

W **strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową (SZ)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

W **strefie produkcji rolniczej (SR)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową zajmują obszary w większości już zainwestowane obejmujące zwartą zabudowę zagrodową w rejonie istniejących miejscowości. Wyznaczenie w obrębie wykształconych jednostek osadniczych terenów zabudowy zagrodowej pozwoli na wprowadzenie nowych obiektów budowlanych w obszarach przekształconych przez człowieka, bez większych ubytków dla terenów cennych przyrodniczo. Zabudowa została wyznaczona z uwzględnieniem ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy. Rozproszone tereny zagrodowe wskazano wyłącznie w miejscach istniejącej zabudowy.

W planie ogólnym wyznaczono jedynie dwa tereny produkcji rolniczej (SR): w obrębie ewidencyjnym Niegłowice oraz Łaski.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

W strefach wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz w strefach produkcji rolniczej przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego bądź uzupełnienie zabudowy na obszarach o wykształconych strukturach osadniczych;
- dla terenów pełniących funkcje przyrodnicze, na których dojdzie do przekształceń – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter może mieć uciążliwość akustyczna związana z fazą budowy obiektów zagrodowych oraz zabudowy produkcji rolniczej. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Może ono być skumulowane z hałasem generowanym wzdłuż dróg. W projekcie planu ogólnego tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej obejmują przede wszystkim obszary, które pełnią tę funkcję obecnie, bądź będą sąsiadować z istniejącymi budynkami zagrodowymi. Tego typu rodzaj zabudowy i związane z nim użytkowanie obiektów nie wpływa negatywnie na zdrowie ludzi. Nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W obiektach zlokalizowanych w obrębie terenów chronionych akustycznie, potencjalni inwestorzy będą zobligowani do prowadzenia działalności niegenerującej hałasu na ponadnormatywnym poziomie.

Większa uciążliwość akustyczna wystąpi na terenach rozwoju zabudowy zagrodowej zlokalizowanych w sąsiedztwie istniejących dróg klasy ponadlokalnej. Na obecnym etapie nie ma jednak możliwości stwierdzenia czy dopuszczalne poziomy dźwięku zostaną przekroczone na terenach chronionych akustycznie. Uzależnione jest to bowiem od szeregu czynników takich jak: prędkość poruszających się pojazdów, ich stan techniczny, rzeczywiste natężenie ruchu, struktura ruchu pojazdów, usytuowanie zabudowy względem krawędzi jezdni, pokrycie terenu szatą roślinną, obecność pasów zadrzewień i innych ekranów akustycznych, ukształtowanie terenu, aktualne warunki meteorologiczne, stan oraz rodzaj nawierzchni.

Rośliny

W miejscu powstawania nowych obiektów budowlanych na terenie dotychczas niezainwestowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Tereny stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową oraz stref produkcji rolniczej są wprowadzone na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych, w obrębie istniejących zabudowań lub ich bezpośrednim sąsiedztwie. Na terenach łąk i pastwisk zlokalizowanych wzdłuż dolin cieków oraz w zwartych obszarach leśnych nie wprowadza się nowych terenów zabudowy zagrodowej oraz produkcji rolniczej, a utrzymuje się jedynie istniejące obiekty, których dotychczasowe użytkowanie już było związane z likwidacją roślinności.

Przedmiotowe strefy planistyczne, wraz z istniejącą zabudową, obejmują miejscami tereny rolne i łąkowe. Na niektórych obszarach, występują fragmenty zadrzewień lub grupy drzew, które narażone są na likwidację. Należy jednak podkreślić, że są to tereny leżące poza Przyrodniczym Systemem Gminy, a więc poza granicami obszarów o najcenniejszych walorach przyrodniczych. Biorąc

pod uwagę powyższe ocenia się, że negatywne oddziaływanie nie będzie znaczące. Stopień szczegółowości analizowanego dokumentu pozwala na wskazanie ogólnych kierunków rozwoju, zawiera jednak konkretne wytyczne, które muszą uwzględniać plany miejscowe (w postaci profilu funkcjonalnego podstawowego i dodatkowego oraz wskaźników w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej). W strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie roślinności. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-60% w strefach SZ (w zależności od obszaru) oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie pozostawienie znaczącej części istniejącej roślinności. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jasło przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

Ustalenia planu ogólnego nie powinny stworzyć istotnego zagrożenia dla fauny terenu, aczkolwiek realizacja nowej zabudowy zmienia dotychczasowe funkcjonowanie potencjalnie występujących na danym obszarze gatunków zwierząt, przekształcając ich siedliska i zmuszając do migracji. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe, o charakterze lokalnym. Ponadto istnieje ryzyko wystąpienia oddziaływania skumulowanego z innymi terenami zabudowanymi. Nie przewiduje się jednak, by było to oddziaływanie znaczące, ponieważ nowa zabudowa będzie kontynuacją funkcji sąsiedztwa terenu.

Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone poza Systemem Przyrodniczym Gminy, a także poza granicami lokalnych korytarzy ekologicznych. Strefy planistyczne SZ zostały wyznaczone w granicach korytarza ekologicznego Pogórze Strzyżowskie (GKPd-4), znajdującego się w północnej części gminy, głównie w obrębie istniejącej zabudowy. Ze względu na ich punktowy charakter nie będą one stanowiły istotnych barier migracyjnych. Niemniej jednak lokalizacja nowej zabudowy na terenach z postępującą sukcesją roślinności może przyczynić się do powstania barier antropogenicznych w wykorzystywanych przez zwierzęta zadrzewieniach. Należy zaznaczyć, że tereny wskazane pod zainwestowanie nie zamykają drożności lokalnych tras migracji, pojedyncza zabudowa nie ma wpływu na przemieszczanie się zwierząt istniejącymi terenami zadrzewionymi/łakowymi, jeśli siedliska w bezpośrednim sąsiedztwie pozostają nienaruszone, a potencjalny obszar migracji jest stosunkowo szeroki. Dodatkowo w strefach SZ wskazano jako profil podstawowy teren zieleni urządzonej, natomiast w profilu dodatkowym stref SZ i SR zawarto teren zieleni naturalnej oraz teren lasu. Biorąc pod uwagę powyższe, umożliwi to na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które pozwoli na zachowanie lokalnej migracji. W połączeniu z koniecznością zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-60% w strefach SZ (w zależności od obszaru) oraz na poziomie 30% w strefach SR, możliwe będzie utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Nie przewiduje się, aby w wyniku ustaleń planu ogólnego doszło do znaczącego negatywnego oddziaływania na faunę. Wyznaczone strefy nie spowodują zamknięcia potencjalnych tras migracji. Ponadto z reguły zlokalizowane są poza głównymi korytarzami ekologicznymi w gminie. Sumarycznie nie przewiduje się jednak, aby przyjęte w planie ogólnym rozwiązania miały znaczący negatywny wpływ na faunę zarówno lokalną, jak i krajową. Obszary z możliwością zainwestowania wyznaczone zostały poza Przyrodniczym Systemem Gminy i nie stanowią bariery dla istniejących szlaków migracyjnych.

Różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń planu ogólnego spowoduje utratę istniejących siedlisk w miejscach wprowadzenia zabudowy na terenach do tej pory niezainwestowanych. Nie powinno to jednak wpłynąć na bioróżnorodność regionu. Strefy planistyczne, takie jak strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową oraz strefy produkcji rolniczej zostały wyznaczone w większości na obszarach o przeciętnych walorach przyrodniczych. Zlokalizowane zostały poza obszarami węzłowymi stanowiącymi podstawę funkcjonowania Przyrodniczego Systemu Gminy. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w wyznaczonych strefach nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane tereny do zainwestowania na większości obszarów znajdują się w pobliżu istniejących zabudowań, w znacznym stopniu objętych siecią wodociągową. Zastosowane rozwiązania sprzyjają ochronie wód podziemnych i powierzchniowych. Przy zachowaniu przepisów prawa w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na stosunki wodne. W planie ogólnym ustanowiono minimalne procentowe wartości powierzchni biologicznie czynnej, w przedziale 30-60% w strefach SZ (w zależności od obszaru) oraz na poziomie 30% w strefach SR, co pozwoli na lokalne zachowanie retencji. Dodatkowo wzrost powierzchni uszczelnionych na skutek realizacji obiektów budowlanych będzie niewielki w skali całego terenu gminy z uwagi na wyznaczenie maksymalnych udziałów powierzchni zabudowy. Pozwoli to na zachowanie lokalnych stosunków wodnych.

Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i podziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Przeznaczenie terenu na cele rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.). Plan ogólny zakłada rozwój terenów zurbanizowanych poza obszarami osuwisk. Wyjątek stanowią tereny już zainwestowane.

Przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. W dokumencie wyznaczono tereny potencjalnego zainwestowania, na których będą wytwarzane odpady oraz ścieki. Przy dostosowaniu się mieszkańców do ustaleń dokumentu oraz obowiązujących przepisów prawa, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. Na skutek ustaleń planu ogólnego nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń planu ogólnego w zakresie lokalizacji stref zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej krajobraz nie ulegnie znacznemu przekształceniu. Obszary te obejmują przede wszystkim zwarte jednostki osadnicze, w których możliwe będzie uzupełnianie istniejącej zabudowy. Nowa zabudowa nie naruszy istniejących stref widokowych. Wyznaczona zabudowa zajmuje stosunkowo niewielką powierzchnię w skali gminy, a ustalony wskaźnik minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpłynie na istotne ograniczenie potencjalnego wpływu na krajobraz.

W celu stworzenia i zachowania ładu przestrzennego w planie ogólnym wprowadzono zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu. Nie przewiduje się, aby wyznaczone w dokumencie strefy rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej wpłynęły znacząco negatywnie na krajobraz.

Powietrze

W fazie wznoszenia nowych obiektów budowlanych nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić pogorszenie warunków akustycznych i zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to znaczące oddziaływanie. Prawdopodobnie po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe, o zasięgu lokalnym.

Na etapie eksploatacji obiektów może dochodzić do kumulacji zanieczyszczeń emitowanych z istniejących indywidualnych systemów grzewczych oraz nowych budynków. Ponadto na terenach produkcji rolniczej prawdopodobne jest zwiększenie ruchu kołowego i emisji spalin oraz pyłów na skutek prowadzonej działalności.

Przy dostosowaniu się do obowiązujących przepisów prawa, ryzyko skażenia powietrza na skutek wprowadzania szkodliwych substancji z indywidualnych źródeł grzewczych jest niewielkie. W gminie nie planuje się budowy zbiorczych systemów ciepłowniczych. Ze względu na wyznaczenie stref rozwoju zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w obszarach o wykształconej strukturze osadniczej, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko.

Klimat

Strefy zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej zostały wyznaczone na obszarach w znacznym stopniu zabudowanych. Wprowadzenie nowych obiektów nie będzie miało większego znaczenia na klimat regionu. W planie ogólnym uwzględniono działania mające na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych. W dokumencie wykluczono z możliwości zabudowy obszary szczególnego zagrożenia powodzią o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 1% o głębokości zalewu powyżej 0,5 m oraz szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym 10%. W związku z powyższym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Pod zabudowę zagrodową i produkcji rolniczej zostają przeznaczone tereny w znacznym stopniu zainwestowane. Obszary te zostały już częściowo przekształcone przez człowieka. Najcenniejsze pod względem przyrodniczym powierzchnie gminy pozostaną wolne od zabudowy. Nie przewiduje się, aby realizacja zabudowy zagrodowej i produkcji rolniczej w strefach wskazanych w planie ogólnym wiązało się z negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne. Rozwój funkcji rolniczej przyczyni się do zachowania występujących na terenie gminy gleb chronionych.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.4. Strefa infrastrukturalna oraz strefa komunikacyjna

W **strefie infrastrukturalnej (SI)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej.

W **strefie komunikacyjnej (SK)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren wód (w części stref SK nie wyznaczono terenu zieleni urządzonej).

Plan ogólny wyznacza kierunki rozwoju układu komunikacyjnego w gminie poprzez utrzymanie istniejących terenów komunikacji (dróg oraz linii kolejowych). Wskazuje również najważniejsze obiekty infrastrukturalne na terenie gminy. Dla stref oznaczonych symbolem SK nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania:

Na przedmiotowych obszarach nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego.

Na obszarach, wyznaczonych w miejscu istniejących terenów komunikacji oraz infrastruktury nie przewiduje się istotnych oddziaływań będących efektem wytycznych zawartych w planie ogólnym.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

W planie ogólnym wskazano główne tereny komunikacji, których użytkowanie nie powinno generować znaczących oddziaływań w zakresie hałasu i emisji zanieczyszczeń. Oddziaływanie akustyczne na tereny zabudowy chronionej może mieć miejsce na etapie ich rozbudowy/modernizacji. Przewiduje się oddziaływanie o charakterze bezpośrednim, ale krótkoterminowym lub chwilowym, o znaczeniu lokalnym.

Rośliny

Podobnie jak w przypadku wprowadzenia innych terenów inwestycyjnych, w przypadku poszerzenia istniejących terenów komunikacji nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie albo zlikwidowanie istniejącej roślinności oraz zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. W strefie infrastrukturalnej wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 20%, co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Tereny komunikacji nie przecinają istniejących korytarzy ekologicznych (z wyjątkiem strefy komunikacyjnej 17SK obejmującej DW988. Przedmiotowa droga jak i pozostałe ciągi komunikacyjne w tym linia kolejowa nie mają znaczącego wpływu na możliwość migracji zwierząt.

Formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Jasło występują obszarowe formy ochrony przyrody. Niemniej jednak z uwagi na fakt, że ustalenia planu ogólnego nie spowodują realizacji nowych dróg oraz obiektów infrastruktury (z wyjątkiem istniejących zamierzeń budowlanych) nie przewiduje się wystąpienia dodatkowego oddziaływania na formy ochrony przyrody zlokalizowane w Gminie Jasło.

Wody podziemne i powierzchniowe

W związku z tym, że w planie ogólnym nie wprowadza się nowych rozległych terenów pod infrastrukturę techniczną w stosunku do stanu istniejącego (z wyjątkiem obiektów niezbędnych do właściwego funkcjonowania Gminy Jasło), oraz ze względu na niskie prawdopodobieństwo wpływu terenów komunikacji na wody podziemne i powierzchniowe, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania.

Powierzchnia ziemi

Do niekorzystnych przekształceń terenu, związanych z realizacją ustaleń planu ogólnego, dojdzie podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. W przypadku terenów komunikacji można mówić o potencjalnym oddziaływaniu negatywnym, które będą miały miejsce w rejonie ich rozbudowy lub remontu. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, stałe o charakterze lokalnym.

Eksploatacja terenów komunikacji może wiązać się również ze skażeniem gleby wzdłuż pasa drogowego. Jednak nie przewiduje się wystąpienia w tym zakresie istotnych oddziaływań.

Krajobraz

Wyznaczenie stref komunikacyjnych i infrastrukturalnych nie wpłynie na krajobraz. Ciągi komunikacyjne występują w granicach istniejących jednostek osadniczych i obejmują istniejące drogi i linię kolejową. Strefy infrastrukturalne stanowią z reguły istniejące obiekty.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza. Istniejące tereny komunikacji są dostosowane do obecnego ruchu samochodów. W wyniku realizacji nowych zamierzeń inwestycyjnych na obszarze gminy może dojść do zwiększenia liczby pojazdów na istniejących drogach, jednak nie przewiduje się, aby generowały one emisję na poziomie znacznie wyższym niż obecnie.

Klimat

Nie przewiduje się wprowadzenia nowych, rozległych powierzchni utwardzonych na terenach strefy infrastrukturalnej i strefy komunikacyjnej na skutek uchwalenia planu ogólnego, dlatego też nie zakłada się wpływu ustaleń planu ogólnego na klimat.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. W razie przebudowy istniejących terenów komunikacji oraz prowadzenia prac na terenach infrastruktury technicznej w rejonie stanowisk archeologicznych, zastosowanie będą miały przepisy odrębne oraz wytyczne Konserwatora Zabytków.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na terenach komunikacji może dochodzić do wypadków z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne. Są to jednak zdarzenia, których nie da się przewidzieć.

11.5. Strefa cmentarzy

W **strefie cmentarzy (SC)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług kultu religijnego, teren zieleni naturalnej.

W granicach Gminy Jasło w strefie cmentarzy ujęto istniejące nekropolie.

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów zainwestowanych – brak istotnego oddziaływania, zachowanie stanu istniejącego,
- w przypadku poszerzenia cmentarzy – możliwe oddziaływanie słabe negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Negatywne oddziaływanie może być związane z możliwością skażenia wód podziemnych w rejonie zabudowy mieszkaniowej. W większości przypadków jest ono minimalizowane poprzez lokalizację takich terenów poza strefami ochrony sanitarnej cmentarzy. Tereny mieszkaniowe zlokalizowane w bliskim sąsiedztwie cmentarzy, w strefie do 50 m od ich granic, wynikają z istniejącego zagospodarowania. Niemniej jednak takie działanie ocenia się jako negatywne, pośrednie, średnioterminowe, lokalne. Sytuowanie zabudowy mieszkaniowej w buforze 50 m od cmentarzy jest wykluczone. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej w granicach strefy od 50 m do 150 m od granic cmentarzy uzależniona jest od występowania w jej rejonie sieci wodociągowej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, powyższe tereny muszą być zaopatrzone w sieć wodociągową oraz wszystkie budynki korzystające z wody w granicach strefy muszą być do niej podłączone. W pozostałych przypadkach nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zdrowie i życie ludzi.

Rośliny

Oddziaływanie na świat roślin w strefie cmentarzy, podobnie jak w przypadku innych terenów inwestycyjnych jest lokalne, bezpośrednie, długotrwałe, sukcesywnie zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna – niemniej jednak są to tereny cmentarzy istniejących. W strefie cmentarzy wprowadzono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%, co pozwoli na zachowanie części istniejącej roślinności. Tereny 2SC, 4SC 5SC, 8SC, 9SC, 10SC i 11SC obejmują obszary zabytkowych cmentarzy i nie stanowią one w stanie obecnym nowych miejsc pochówku, a co za tym idzie nie przewiduje się wystąpienia dodatkowego oddziaływania w ich obrębie.

Zwierzęta, bioróżnorodność i korytarze ekologiczne

Na przedmiotowych terenach, na których wyznaczono strefę cmentarzy nie stwierdzono występowania wartościowych siedlisk zwierząt i roślin wymagających ochrony. Ustalenia planu ogólnego nie będą miały wpływu na zubożenie różnorodności biologicznej. Strefy cmentarzy wyznaczone są poza obszarami cennymi przyrodniczo. Tereny 2SC, 4SC 5SC, 8SC, 9SC, 10SC i 11SC obejmują obszary zabytkowych cmentarzy i nie stanowią one w stanie obecnym nowych miejsc pochówku, a co za tym idzie nie przewiduje się wystąpienia dodatkowego oddziaływania w ich obrębie.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Lokalizację cmentarzy reguluje szereg przepisów prawnych, których celem jest między innymi ochrona wód powierzchniowych i podziemnych. Należą do nich ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz rozporządzenia: rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 w sprawie, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 marca 2011 w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków. Zawierają one między innymi wytyczne odnośnie wymaganej odległości od ujęć wody, źródeł oraz strumieni służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych; poziomu wód gruntowych na terenach przeznaczonych pod cmentarze; umiejscowieniu obiektu na wzniesieniu (ukształtowanie terenu ułatwiające spływ wód powierzchniowych); odpowiedniej przepuszczalności gruntu.

W strefach sanitarnych cmentarzy zabrania się lokalizowania wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych w odległości do 50 m wokół cmentarzy. Tego typu zabudowę dopuszcza się w odległości od 50 m do 150 m wokół cmentarzy w przypadku uzbrojenia jej w wodociąg.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe¹ określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Powierzchnia ziemi

Grunty w strefie cmentarzy (dotyczy stref czynnych cmentarzy w gminie) będą regularnie naruszane i utwardzane poprzez powstające nowe miejsca pochówków i ścieżki na terenach przeznaczonych pod cmentarze. Charakteryzują się one małymi deniwelacjami, jednak istnieje możliwość potrzeby wyrównania i wypełnienia odpowiednim materiałem (bez podwyższonej zawartości węgla wapna). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym na skutek zajmowania gruntów pod pomniki oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Cmentarze są także potencjalnym emitorem zanieczyszczeń przenikających do gleby. W tym zakresie również zastosowanie mają akty prawne wymienione w rozdziale dotyczącym oddziaływania na wodę. W przypadku zanieczyszczenia gleb pochodzących z grobów, kluczowe znaczenie ma lokalizacja terenu cmentarza na przepuszczalnym podłożu, umożliwiającym łatwy odpływ wód opadowych i roztopowych, co utrudni powstawanie zastoin wód. Lokalnie do ziemi mogą przenikać także pyły, detergenty i odpady budowlane związane z pracami porządkowymi i użytkowaniem cmentarza. Niezbędne jest usytuowanie odpowiednich pojemników na odpady.

¹ **Cele ilościowe** - wartości (przepływy w ciekach wodnych, poziomy wodonośność, rezerwy pojemności) konieczne dla zarządzania ilością zasobów. Są one ustalane z jednej strony dla zaspokojenia potrzeb wynikających z działalności człowieka i wymagań środowiska wodnego, z drugiej strony uwzględniają możliwe do wykorzystania zasoby wód podziemnych i powierzchniowych.

Cele jakościowe - poziom jakości wody ustalony dla odcinka rzeki (cieku), którego osiągnięcie w określonym terminie warunkuje spełnienie funkcji uznanych za priorytetowe (woda dla celów pitnych, kąpielisko, warunki dla życia ryb, równowaga biologiczna).

Cele środowiskowe - Prawo wodne transponując zapisy Ramowej Dyrektywy Wodnej wprowadza następujące cele środowiskowe:

- uniknięcie niekorzystnych zmian w stanie wód,
- osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu wód,
- odwrócenie znaczących i utrzymujących się tendencji wzrostowych zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku działalności człowieka,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych.

Krajobraz

Utrzymanie obszarów istniejących cmentarzy nie wpłynie znacząco na krajobraz gminy.

Powietrze

Nie przewiduje się istotnego wpływu na jakość powietrza.

Klimat

Nie przewiduje się negatywnego wpływu.

Zasoby naturalne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu cmentarzy na zasoby naturalne.

Zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnego wpływu. Ustalenia dokumentu w postaci wyznaczenia strefy cmentarzy ma pozytywny wpływ na zachowanie obiektów chronionych ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie i opiece nad zabytkami, które w ich obrębie się znajdują. Powyższe działanie mające na celu ochronę dziedzictwa kulturowego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.6. Strefa zieleni i rekreacji oraz strefa otwarta

W **strefie zieleni i rekreacji (SN)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;
- dodatkowy: teren usług sportu i rekreacji, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w strefach 4SN, 9SN i 11SN), teren usług sportu i rekreacji, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w strefach 1SN i 8SN), teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w strefie 6SN), teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w strefach 5SN, 7SN, 10SN), teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren zieleni naturalnej, teren lasu (w strefach 2SN i 3SN).

W **strefie otwartej (SO)** wyznaczono następujący profil funkcjonalny strefy planistycznej:

- podstawowy: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej;

- dodatkowy: teren zieleni urządzonej (w części stref SO), teren elektrowni słonecznej (w strefach 1SO, 2SO, 3SO, 4SO, 5SO, 6SO, 7SO, 8SO, 56SO).

Obejmuje istniejące użytki rolne, tereny leśne, zielen naturalną oraz wody. W strefie tej obowiązuje zakaz zabudowy z wyłączeniem infrastruktury technicznej oraz dróg a także elektrowni słonecznych w wyznaczonych strefach oraz obiektów usługowych w strefach SN. Powyższe ustalenia w strefach otwartych wyznaczają ramy dla lokalizacji przyszłych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1724). Elektrownie słoneczne zostały dopuszczone głównie w północnej części gminy w obrębach ewidencyjnych Bierówka, Niepla, Szczebnie i Zimna Woda oraz w zachodniej i południowej części w obrębach ewidencyjnych Opacie i Osobnica. Dla stref oznaczonych symbolem SO (z wyjątkiem 31SO, 69SO, 70SO, 72SO, 73SO, 74SO, 80SO, 82SO, 84SO, 85SO, 87SO, 88SO, 90SO, 92SO, 95SO, 100SO) nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Rodzaj przewidywanego oddziaływania

Na przedmiotowych obszarach przewiduje się wystąpienie oddziaływania zróżnicowanego:

- dla terenów, gdzie zachowuje się na cele rolnicze grunty o najwyższych klasach bonitacyjnych oraz dla terenów gdzie zachowuje się obszary pełniące funkcje przyrodniczą – oddziaływanie pozytywne,
- dla pozostałych obszarów rolniczych oraz terenów zieleni i rekreacji – brak istotnego oddziaływania,
- dla terenów niezainwestowanych, na których istnieje możliwość realizacji elektrowni słonecznych – możliwe oddziaływanie potencjalnie negatywne.

Charakterystyka przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Ludzie

Tereny o funkcjach przyrodniczych mają pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i lokalne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi. Obszary czynne biologicznie pochłaniają zanieczyszczenia powietrza i hałas, wpływają pozytywnie na mikroklimat, regulują stosunki wodne, a także są miejscem rekreacji i odpoczynku.

Krótkoterminowe natężenie hałasu może wystąpić na skutek użytkowania maszyn rolniczych, w szczególności w okresie zbiorów płodów rolnych. Będzie to oddziaływanie o znaczeniu lokalnym. Potencjalne uciążliwości związane z hałasem będą jednak mało znaczące i nie przewiduje się przekroczenia norm akustycznych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Na etapie realizacji farm fotowoltaicznych w dopuszczonych do ich realizacji strefach oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji, bezpośredni, ale krótkoterminowy lub chwilowy charakter, może mieć uciążliwość akustyczna związana z pracą maszyn i urządzeń oraz ruchem pojazdów obsługujących teren budowy.

W trakcie etapu eksploatacji przedsięwzięcia źródłami hałasu będą stacje transformatorowe odbierające energię elektryczną wytworzoną w instalacji fotowoltaicznej, inwertery, systemy magazynowania energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz epizodycznie pojazdy serwisowe. Przy planowaniu budowy należy uwzględnić poziom emitowanego dźwięku i dotyczące tych poziomów normy. Zostały one określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).

W strefach z dopuszczeniem elektrowni słonecznych mogą powstawać obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej w tym także przetwornice prądowe, stacje transformatorowe i magazyny energii, które mogą być źródłem oddziaływania elektromagnetycznego. Badania przeprowadzone dla farm fotowoltaicznych (Mazurek 2024) wskazują, że natężenia pól elektrycznych i magnetycznych o niskiej częstotliwości są niższe niż wartości graniczne określone w normach i nie stanowią negatywnego oddziaływania. Pola elektromagnetyczne o wysokiej częstotliwości są również mniejsze niż limity norm środowiskowych. Na obecnym etapie nie przewiduje się ponadnormatywnego oddziaływania. Niemniej jednak w przypadku elektrowni słonecznych konieczne jest uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi oddzielną procedurę. Na etapie jej uzyskiwania dokonana zostanie szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko potencjalnie możliwych do realizacji na tych terenach inwestycji, a co za tym idzie zostanie również oceniona możliwość oddziaływania na ludzi.

Rośliny

Obszary o największych walorach przyrodniczych i cennej szacie roślinnej, zlokalizowane w dolinach rzecznych, a także istniejące kompleksy leśne oraz zadrzewienia śródpolne zostały wyłączone spod zabudowy i wskazane do zachowania. Działanie to należy uznać za bezpośrednie, długoterminowe i o znaczeniu lokalnym.

Do negatywnego oddziaływania może dojść w przypadku terenów nieużytkowanych rolniczo, na których obserwuje się zjawisko sukcesji wtórnej. Po wznowieniu ich rolniczego wykorzystania konieczna będzie likwidacja istniejącej dendroflory oraz niższego piętra roślinności. Prace agrotechniczne oraz wprowadzona (przeważnie monokulturowa) roślinność uprawna spowoduje zubożenie różnorodności biologicznej na tych terenach. Obszary nieużytkowane rolniczo, na których istnieje ryzyko wznowienia uprawy roli, występują na terenie wszystkich miejscowości. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, lokalne. Na chwilę obecną nie przewiduje się jednak znacząco negatywnego oddziaływania na rośliny.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na florę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe lub stałe zubożenie lub zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Niewielkie oddziaływanie może również wystąpić w przypadku realizacji obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji. W strefach SN wprowadzono konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 50-90% (w zależności od strefy). Umożliwi to pozostawienie części istniejącej roślinności. W strefach 31SO, 69SO, 70SO, 72SO, 73SO, 74SO, 80SO, 82SO, 84SO, 85SO, 87SO, 88SO, 90SO, 92SO, 95SO, 100SO wprowadzono konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 100%. Rozkład minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jasło przedstawiono na Załączniku nr 1 do prognozy.

Szczegółowa analiza oddziaływań na florę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Zwierzęta oraz korytarze ekologiczne

W projekcie planu ogólnego najcenniejsze siedliska przyrodnicze zostały objęte zakazem zabudowy. Zachowano ciągłość lokalnych szlaków migracyjnych wzdłuż dolin rzecznych. Pozostawiono istniejące tereny leśne i zadrzewione, mogące stanowić potencjalne miejsce kryjówek zwierząt. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym, a także skumulowane z ustaleniami obowiązującymi w całej gminie w zakresie ochrony fauny.

Etap realizacji inwestycji dopuszczonych w planie ogólnym będzie wiązał się z powstawaniem hałasu i wibracji, które mogą płoszyć zwierzęta. Realizacja nowych przedsięwzięć będzie prowadzić do przekształcenia istniejących siedlisk. Realizacja farm fotowoltaicznych wiąże się ze zmianą dotychczasowego zagospodarowania terenu na większym obszarze. W przypadku stosowania standardowych rozwiązań i wysokości posadowienia paneli, nie jest możliwe prowadzenie upraw. Zlokalizowanie elektrowni fotowoltaicznej sprawi, że obszar porośnięty będzie niską roślinnością występującą aktualnie w otoczeniu inwestycji (w przypadku pozostawienia terenu farmy do naturalnej sukcesji) lub mieszkanką roślin nektarodajnych i/lub trawiastych, w której schronienie będą mogły znaleźć drobne zwierzęta. Niewielkie oddziaływanie może również wystąpić w przypadku realizacji obiektów budowlanych w strefach zieleni i rekreacji. W strefach SN wprowadzono konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 50-90% (w zależności od strefy). W strefach 31SO, 69SO, 70SO, 72SO, 73SO, 74SO, 80SO, 82SO, 84SO, 85SO, 87SO, 88SO, 90SO, 92SO, 95SO, 100SO wprowadzono konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 100%. Umożliwi to utrzymanie lokalnej i ponadlokalnej migracji.

Panele słoneczne w obrębie terenów elektrowni słonecznych to nowe źródło zanieczyszczenia światłem spolaryzowanym. Powierzchnia ogniw fotowoltaicznych odbijając światło spolaryzowane poziomo przypomina powierzchnię wody, co szczególnie silnie oddziałuje na gatunki wykorzystujące to zjawisko do wyszukiwania akwenu jak miejsc do składania jaj przez bezkręgowce. W ten sposób te źródła spolaryzowanego światła mogą stać się pułapkami ekologicznymi związanymi z niepowodzeniami rozrodu i śmiertelnością organizmów, które są do nich przyciągane, a co za tym idzie, z szybkim spadkiem lub załamaniem się populacji.

W zakresie możliwego negatywnego oddziaływania na faunę, panele fotowoltaiczne powinny zostać zabezpieczone powłoką antyrefleksyjną. Ma to na celu złagodzenie bądź całkowite wyeliminowanie powstania zagrożeń związanych z wyżej opisanym zjawiskiem imitacji powierzchni lustra wody, a także powstaniem tak zwanego efektu olśnienia. Efekt olśnienia to chwilowe oślepienie, które może być spowodowane odbiciem światła, np. od karoserii samochodu lub powierzchni wody. Powłoka antyrefleksyjna pokrywająca panele zwiększa absorpcję energii paneli. W związku z tym panele słoneczne nie będą oślepiać ptaków, mogących przelatywać nad inwestycją.

W przypadku stref z możliwością realizacji elektrowni słonecznych oddziaływanie na faunę będzie miało miejsce zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji terenu. Źródłem oddziaływań będą nowe przedsięwzięcia. Szczegółowa analiza oddziaływań na faunę dla nowych przedsięwzięć z zakresu elektrowni słonecznych, będzie przeprowadzana na etapie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie sporządzenia planu ogólnego nie są znane rozwiązania techniczne i parametry urządzeń, które mogą być istotne przy prowadzeniu oceny. Plan wyznacza jedynie ramy dla realizacji przyszłych zamierzeń.

Różnorodność biologiczna

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony różnorodności biologicznej. Ochroną przed wprowadzeniem nowych inwestycji objęto najcenniejsze siedliska przyrodnicze. Dzięki podjętym działaniom możliwe jest zachowanie bioróżnorodności, dlatego ustalenia dokumentu ocenia się jako pozytywne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, o znaczeniu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym.

Tereny rolnicze stanowią bazę pokarmową dla zwierząt. Są też siedliskiem fauny gniazdującej na ziemi. Pozostawiono charakterystyczne zakrzewienia i zadrzewienia śródpolne. Jednak po wznowieniu monokulturowych upraw rolniczych na terenach porośniętych drzewami i krzewami, istnieje ryzyko negatywnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, średnioterminowe, o charakterze lokalnym.

Realizacja elektrowni słonecznych oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej punktowo spowoduje utratę istniejących siedlisk w wyniku zabudowania terenu do tej pory niezainwestowanego. Zmiany te nie powinny jednak wpłynąć na bioróżnorodność w regionu. Ze względu na skalę ubytków przyrodniczych nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na bioróżnorodność.

Formy ochrony przyrody

Oddziaływanie na formy ochrony przyrody omówiono w rozdziale 11.7.

Wody podziemne i powierzchniowe

Ustalenia planu ogólnego w zakresie stref otwartych oraz terenów zieleni i rekreacji mają pozytywny, pośredni wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Powierzchnie biologicznie czynne regulują stosunki wodne w środowisku, zwiększają retencję glebową, a roślinność porastająca doliny rzeczne tworzy naturalną osłonę cieków. Ochroną zostają objęte główne ciek i zbiorniki wodne.

W projekcie planu ogólnego przyjęto rozwiązania ograniczające jego negatywny wpływ na wody podziemne i powierzchniowe. Przy dostosowaniu się mieszkańców do obowiązujących przepisów nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez mieszkańców oraz z uwagi na bliskość części terenów rolniczych do cieków i możliwość spływów zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Ustalenia planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na cele ilościowe, jakościowe i środowiskowe określone w Ramowej Dyrektywie Wodnej.

Realizacja inwestycji elektrowni słonecznej na terenach objętych planem nie powinna przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane przedsięwzięcie znajduje się na terenach rolnych, a ich eksploatacja nie przyczynia się do pogorszenia stanu wód. W czasie eksploatacji farmy słonecznej nie będzie dochodziło do emisji ścieków ani poboru wody. Budowa paneli fotowoltaicznych nie przyczyni się do wystąpienia dodatkowego ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Powierzchnia ziemi

Ustalenia planu ogólnego w sprawie zachowania istniejących terenów otwartych mają pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi. Tereny czynne biologicznie, w szczególności kompleksy

leśne zmniejszają odpływ wód z podłoża oraz ich spływ powierzchniowy. Szata roślinna ogranicza ryzyko wystąpienia erozji wodnej i wietrznej gleb. Zachowanie istniejących kompleksów leśnych jest działaniem bezpośrednim, długoterminowym i o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego w sposób pozytywny odnoszą się do przeznaczenia terenów o poszczególnych klasach bonitacyjnych. Poddaje się ochronie grunty klasy I-III i ogranicza się ich zastosowanie na cele nierolnicze. Grunty klas najniższych przeznacza się pod zabudowę. Są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i o działaniu lokalnym.

Do niekorzystnego zjawiska w postaci erozji gleby może dojść na skutek nieodpowiedniej jej uprawy. Przeznaczenie terenu pod funkcje rolnicze nie wiąże się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami oraz racjonalnego użytkowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Przeznaczenie terenu na cele rozwoju energetyki słonecznej w strefach otwartych, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane. Zmiany będą wynikać z prac ziemnych pod fundamenty dla elementów farmy fotowoltaicznej. Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę inwestycji. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi w skutek realizacji obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej będzie marginalne.

Krajobraz

Ustalenia dokumentu zachowują najcenniejsze walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Na obszarach pełniących funkcje przyrodnicze obowiązuje także zakaz wprowadzania nowej zabudowy. W kontekście ochrony krajobrazu są to działania pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają rolniczo-przyrodniczy krajobraz gminy. Umożliwiają zachowanie otwarć i punktów widokowych, oraz najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Za ważny element krajobrazu uznaje się także zachowanie istniejących zakrzewień i zadrzewień śródpolnych oraz strefy ekotonowej między lasem a krajobrazem otwartym. Ustalenia planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych mają pozytywne oddziaływanie na krajobraz gminy. Jest to działanie długoterminowe, bezpośrednie, o znaczeniu lokalnym.

W wyniku realizacji farm fotowoltaicznych w części stref SO krajobraz ulegnie przekształceniu. Na terenach dotychczas zagospodarowanych jako rola pojawią się panele fotowoltaiczne wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Ogniwa fotowoltaiczne są konstrukcjami stosunkowo niskimi, niemniej jednak ze względu na ich stosunkowo gęste ustawianie oraz znaczną powierzchnię przez nie zajmowaną, będą oddziaływać na walory krajobrazowe terenu opracowania. Ze względu na kształt paneli słonecznych oraz instalację tego typu urządzeń w krajobrazie, farma solarna odznaczać się będzie jako jednorodna powierzchnia o metaliczno-szarym kolorze, stanowiącym znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Posadowione panele będą związane z podłożem gruntowym, a obszar wokół paneli będzie poddany naturalnej sukcesji lub obsiany mieszkanką roślin trawiastych i/lub nektarodajnych. Jedynym ruchem dynamicznym będą prace serwisowe i konserwacyjne prowadzone w ramach wystąpienia konieczności. Prace te jednak będą sporadyczne i krótkookresowe. W porównaniu z pracami polowymi wynikającymi z działalności rolniczej działania te będą znikome i niezauważalne w krajobrazie. Realizacja planu ogólnego w strefach otwartych w zakresie elektrowni słonecznych skutkują przede wszystkim oddziaływaniem negatywnym o charakterze stałym i lokalnym. Niemniej jednak szczegółowe rozpoznanie oddziaływania na krajobraz, z uwzględnieniem rangi i charakteru walorów krajobrazowych w przypadku potencjalnych inwestycji realizowanych na tych terenach, będzie elementem oceny prowadzonej w ramach uzyskiwania decyzji o środowiskowych

uwarunkowaniach. Na terenie 6SN wskazana maksymalna wysokość zabudowy odpowiada istniejącej na tym terenie wieży widokowej. W związku z powyższym nie powstanie dodatkowe oddziaływanie na krajobraz na skutek realizacji planu ogólnego.

Powietrze

Ustalenia planu ogólnego w sposób prawidłowy odnoszą się do ochrony jakości powietrza. Zbiorowiska roślinne, w szczególności kompleksy leśne, które wskazuje się do zachowania, oprócz produkcji tlenu są także swoistym filtrem powietrza, gdyż zatrzymują zanieczyszczenia przenoszone wraz z wiatrem. Ochrona lasów jest działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Na obszarach użytkowanych rolniczo nie przewiduje się wystąpienia istotnego oddziaływania na powietrze.

W fazie realizacji w części stref SO farm fotowoltaicznych, a także infrastruktury jej towarzyszącej oraz obiektów budowlanych w strefach zieleni naturalnej nastąpi czasowe oddziaływanie na powietrze atmosferyczne, związane z pracą urządzeń budowlanych oraz transportem materiałów na plac budowy. Może wystąpić zanieczyszczenie pyłowe powietrza, jednak nie przewiduje się, aby było to oddziaływanie znaczące. Po zakończeniu inwestycji uciążliwości te ustąpią. Będzie to, więc oddziaływanie bezpośrednie, chwilowe o znaczeniu lokalnym. W czasie eksploatacji potencjalnie możliwych do realizacji na analizowanych terenach inwestycji, oddziaływanie farm fotowoltaicznych nie będzie miało negatywnego wpływu na powietrze. Wytworzona energia z OZE przyczyni się natomiast do obniżenia zapotrzebowania na energię pochodzącą ze źródeł konwencjonalnych, wpływając na obniżenie emisji zanieczyszczeń powietrza, w tym gazów cieplarnianych oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów (popioły). Podczas tego etapu można mówić o oddziaływaniu pozytywnym, bezpośrednim, stałym o znaczeniu ponadlokalnym.

Klimat

Tereny o funkcji przyrodniczej zawarte w strefach otwartych oraz zieleni i rekreacji mają pozytywny wpływ na mikroklimat obszaru. Powierzchnie biologicznie czynne, w szczególności duże kompleksy leśne mają wpływ na poziom wilgotności powietrza i prędkość wiatru. Ustalenia planu ogólnego zachowujące istniejące lasy są działaniem pozytywnym, bezpośrednim, długoterminowym, o znaczeniu lokalnym.

Realizacja projektu planu ogólnego w zakresie terenów rolniczych nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Zachowane zostają rozległe obszary otwarte, kształtujące obecny mikroklimat, można zatem przyjąć, że zapisy planu ogólnego nie mają istotnego oddziaływania na klimat.

Realizacja farm fotowoltaicznych w części terenów SO, ze względu na swój punktowy charakter nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczących zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Z kolei pozytywny wpływ na klimat będzie miało umożliwienie realizacji elektrowni fotowoltaicznych, które są odnawialnymi źródłami energii.

Zasoby naturalne

Projekt planu ogólnego w sposób prawidłowy wykorzystuje zasoby środowiska przyrodniczego. Cenne zbiorowiska roślinne oraz siedliska zwierząt są objęte ochroną. Tereny przyrodnicze takie jak

kompleksy leśne i doliny rzeczne pozostawiono w stanie niezmienionym i wyłączono z możliwości wprowadzania nowej zabudowy. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Oddziaływanie ustaleń planu ogólnego należy zatem uznać za pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, skumulowane z wytycznymi obowiązującymi na terenie całej gminy.

Obszary występowania najlepszych kompleksów glebowych są pod ochroną. Gleby najsłabszych klas przeznacza się pod zabudowę. Ustalenia dokumentu ograniczają możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne oraz powietrze. Można stwierdzić zatem brak istotnego oddziaływania na zasoby naturalne.

Za pozytywne oddziaływanie można uznać wykorzystanie zasobu naturalnego jakim jest energia słoneczna. Dzięki wykorzystaniu takiej technologii nie przyczyniamy się do produkcji zanieczyszczeń oraz toksycznych odpadów szkodliwych dla środowiska.

Zabytki i dobra materialne

Występujące na terenie gminy obiekty wpisane do ewidencji zabytków oraz do rejestru zabytków zgodnie z przepisami odrębnymi są objęte ochroną. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne. Plan ogólny nie generuje oddziaływania w tym zakresie. Na terenach występowania stanowisk archeologicznych możliwa jest realizacja inwestycji, jednak te działania regulują uwarunkowania prawne dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Zapisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami umożliwiają inwestowanie na terenach zajmowanych przez stanowiska archeologiczne jedynie pod warunkiem przeprowadzenia badań archeologicznych przed rozpoczęciem procesu inwestycyjnego wiążącego się z usunięciem wierzchniej warstwy gleby. Wszelkie działania w granicach ochrony konserwatorskiej powinny być uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast jakiegokolwiek prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków bądź w jego otoczeniu wymagają uzyskania pozwolenia WKZ na ich wykonywanie.

11.7. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

11.7.1. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Gólesz PLH180031

Obszar Natura 2000 Gólesz PLH180031 obejmuje niewielki, północny fragment gminy o powierzchni ok. 39,7 ha, znajdujący się w obrębie ewidencyjnym Kowalowy. Projektowany dokument na tym terenie wyznacza strefę otwartą w celu zachowania na tym obszarze istniejących kompleksów leśnych. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gólesz PLH180031 wraz ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 1 lutego 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Gólesz PLH180031. Przedmioty ochrony obszaru stanowią:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe.

Jednym z potencjalnych zagrożeń wskazanych w planie zadań ochronnych dla przedmiotów ochrony jest poszerzanie zabudowy jednorodzinnej wzdłuż granic obszaru Natura 2000 powodujące wzrost antropopresji. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru wyznaczono strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ, niemniej jednak obejmuje ona istniejące zabudowania

i nie powoduje powstawania dodatkowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Plan ogólny w pełni sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000 Goleś PLH180031.

11.7.2. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Las Niegłowski PLH180040

Obszar Natura 2000 Las Niegłowski PLH180040 obejmuje niewielki, fragment gminy o powierzchni ok. 1 ha, znajdujący się w obrębie ewidencyjnym Niegłowice. Projektowany dokument na tym terenie wyznacza strefę otwartą w celu zachowania istniejących na tym terenie obszarów leśnych. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono plan zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Niegłowski PLH180040. W obszarze zinwentaryzowano następujące siedliska będące przedmiotem ochrony:

- 9110 Kwaśne buczyny,
- 9130 Żyzne buczyny,
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny.

Jednym z potencjalnych zagrożeń wskazanych w planie zadań ochronnych dla przedmiotów ochrony jest poszerzanie zabudowy jednorodzinnej wzdłuż granic obszaru Natura 2000 powodujące wzrost antropopresji. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru nie wyznaczono strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ. Najmniejsza odległość od przedmiotowej strefy wynosi ok. 30 m. Obejmuje ona istniejące zabudowania lub grunty nie stanowiące lasów (głównie użytki zielone), będące uzupełnieniem istniejącej zabudowy. Wyznaczenie stref SJ na tym obszarze nie powoduje powstawania dodatkowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Plan ogólny w pełni sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000 Las Niegłowski PLH180040.

11.7.3. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Łąki nad Młynówką PLH180041

Obszar Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041 obejmuje niewielki, zachodni fragment gminy o powierzchni ok. 44,6 ha, znajdujący się w obrębie ewidencyjnym Trzcinica. Projektowany dokument na tym terenie wyznacza strefę otwartą w celu zachowania na tym obszarze wartości przyrodniczych doliny Młynówki, jedynie w dwóch miejscach (fragment strefy 111SJ oraz 398SJ) obejmujących istniejące obszary zabudowane, wskazuje możliwość realizacji zabudowy. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono plan zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 21 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041 oraz Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041. Przedmioty ochrony obszaru stanowią:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe,
- 6430 Zarośla górskie i zarośla nadrzeczne,
- 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże,
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

Jednym z potencjalnych zagrożeń, wskazanych w planie zadań ochronnych, dla przedmiotu ochrony 6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże jest zabudowa rozproszona. Należy zaznaczyć, że plan ogólny nie wyznacza nowych terenów budowlanych w granicach obszaru Natura 2000, a strefy SJ wskazuje jedynie na fragmentach stref o numerach 111SJ oraz 398SJ w obrębie których

występuje istniejąca zabudowa. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia planu ogólnego nie stwarzają nowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony Obszaru Natura 2000 Łąki nad Młynówką PLH180041. Plan ogólny sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000.

11.7.4. Oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Wisłoka z dopływami PLH180052

Obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052 obejmuje dolinę rzeki Wisłoka wraz z dopływami i na terenie gminy zajmuje powierzchnię ok. 233,6 ha. Zlokalizowany jest on w obrębach ewidencyjnych: Osobnica, Brzyście, Trzcinica, Jareniówka, Niegłowice, Żółków, Wolica, Zimna Woda i Szebnie. Projektowany dokument w granicach obszaru Natura 2000 wyznacza strefę otwartą, jedynie punktowo w obrębie ewidencyjnym Trzcinica, Osobnica i Brzyście wskazując fragmenty stref komunikacyjnych oraz fragmenty stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 15SJ i 323SJ oraz strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową 45SZ. Stanowią je istniejące obszary zabudowane. Dla przedmiotowej formy ochrony przyrody ustanowiono plan zadań ochronnych na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 30 sierpnia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052. Przedmioty ochrony obszaru przedstawiono w rozdziale 7.11.1.

Należy zaznaczyć, że plan ogólny nie wyznacza nowych terenów budowlanych w granicach obszaru Natura 2000, a fragmenty stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną 15SJ i 323SJ oraz strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową 45SZ obejmują tereny w obrębie których występuje istniejąca zabudowa. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia planu ogólnego nie stwarzają nowych zagrożeń dla przedmiotów ochrony Obszaru Natura 2000 Wisłoka z dopływami PLH180052. Plan ogólny w zakresie powyższych wydzieleni sankcjonuje stan istniejący w granicach obszaru Natura 2000.

11.7.5. Oddziaływanie na inne formy ochrony przyrody

Na terenie analizy znajduje się pięć pomników przyrody: jeden jednoobiektowy i jeden wieloobiektowy w obrębie ewidencyjnym Zimna Woda, jeden wieloobiektowy w obrębie ewidencyjnym Trzcinica oraz po jednym jednoobiektowym w obrębach ewidencyjnych Brzyście i Nieple. Są one chronione i nie przewiduje się wystąpienia wobec nich oddziaływania na skutek przyjętych w planie ogólnym ustaleń. Z uwagi na powyższe nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na pomniki przyrody. W granicach Gminy Jasło nie występują inne formy ochrony przyrody.

12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwój przestrzenny terenów wiejskich powinien odbywać się z uwzględnieniem przyrodniczych, społecznych i ekonomicznych aspektów. Istotne jest tu w szczególności kultywowanie tradycji rolniczych, ograniczenie możliwości wprowadzania obiektów dysharmonijnych i nieestetycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, stosowanie rozwiązań technicznych zmniejszających ryzyko skażenia środowiska.

Strefy planistyczne zostały wyznaczone przy zachowaniu systemu przyrodniczego Gminy Jasło. Wzięto pod uwagę konieczność zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych. Dodatkowo w poszczególnych strefach planistycznych w profilu dodatkowym wprowadzono teren zieleni naturalnej, teren lasu oraz teren wód, co pozwoli na etapie procedowania planów miejscowych wprowadzenie zagospodarowania, które umożliwi zachowanie terenów wartościowych przyrodniczo.

W ramach rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, będących rezultatem projektowanego dokumentu w planie ogólnym ustalono maksymalną intensywność zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych stref planistycznych: na poziomie 40% w strefach SW, w przedziale 20-60% w strefach SJ (w zależności od strefy), w przedziale 30-70% w strefach SU (w zależności od strefy), w przedziale 20-40% w strefach SP (w zależności od strefy), w przedziale 30-60% w strefach SZ (w zależności od strefy), na poziomie 30% w strefach SR, na poziomie 20% w strefach SI, na poziomie 30% w strefach SC oraz w przedziale 50-90% w strefach SN (w zależności od strefy). Z kolei strefy SO z reguły zostały wykluczone z możliwości realizacji zabudowy. Wyjątek stanowią te strefy na których umożliwiono realizację farm fotowoltaicznych. W strefach 31SO, 69SO, 70SO, 72SO, 73SO, 74SO, 80SO, 82SO, 84SO, 85SO, 87SO, 88SO, 90SO, 92SO, 95SO, 100SO wprowadzono konieczność zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 100%. Dla stref oznaczonych symbolami SG, SK i SO (z wyjątkiem 31SO, 69SO, 70SO, 72SO, 73SO, 74SO, 80SO, 82SO, 84SO, 85SO, 87SO, 88SO, 90SO, 92SO, 95SO, 100SO) nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.).

Wszystkie wymienione powyżej ustalenia planu ogólnego, mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodjęciu prac nad planem ogólnym uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. Dodatkowo nowe inwestycje oraz zamierzenia budowlane jej mieszkańców nie mogłyby zostać zrealizowane – co znacznie ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecny zakres planu ogólnego jest wynikiem wielu analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Przeznaczenie obszaru analizy pod funkcje wskazane w planie ogólnym nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy Gminy Jasło z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody.

Wprowadzona zabudowa została wskazana w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej jednostek osadniczych, w sposób uwzględniający walory przyrodniczo-środowiskowe obszaru. Tereny inwestycyjne wyznaczono poza najcenniejszymi obszarami przyrodniczymi gminy.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązywane w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem

społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do planu ogólnego Gminy Jasło zgodnie z Uchwałą Nr LXXXIII/676/2024 Rady Gminy Jasło z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Jasło.

W związku z uchwaleniem ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), gminy zostały zobowiązane, do uchwalenia planów ogólnych, które zastąpią dotychczas obowiązujące dokumenty Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy, plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, a zgodność z jego ustaleniami wymagana będzie zarówno przy opracowaniu planów miejscowych, w tym zintegrowanych planów inwestycyjnych, jak i ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Nowe przepisy wskazują również iż w przypadku braku uchwalenia planu ogólnego w wyznaczonym terminie, gmina utraci możliwość wydawania decyzji o warunkach zabudowy oraz sporządzenia planów miejscowych, (do czasu przyjęcia ww. planu ogólnego). Plan ogólny przedstawi nową politykę przestrzenną gminy, wskazując strefy planistyczne o określonej funkcji, zgodnie z aktualnymi przepisami. Strefy planistyczne będą wynikały z uwarunkowań danej części jednostki gminy, uwzględniając m.in. obszary zalewowe, formy ochrony przyrody, obszary i obiekty zabytkowe. Dokument planu ogólnego będzie zgodny z aktualną Strategią Rozwoju Gminy, jak również z dokumentami wyższego szczebla. W związku z powyższym, dając zadość obowiązkowi ustawowemu przystąpiono do sporządzenia planu ogólnego Gminy Jasło.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu, jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

Zakres planu ogólnego obejmuje cały teren administracyjny Gminy Jasło w jej granicach administracyjnych. W granicach projektowanego planu ogólnego wyznaczono strefy planistyczne o różnych przeznaczeniach lub zasadach zagospodarowania, oznaczone symbolami:

- SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- SU – strefa usługowa,
- SP – strefa gospodarcza,
- SR – strefa produkcji rolniczej,
- SI – strefa infrastrukturalna,
- SN – strefa zieleni i rekreacji,
- SC – strefa cmentarzy,
- SG – strefa górnictwa,
- SO – strefa otwarta,
- SK – strefa komunikacyjna.

Dla poszczególnych stref określono profil funkcjonalny podstawowy oraz dodatkowy. Ustalono także wskaźniki określające zasady użytkowania danego terenu, w postaci: maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Dla stref oznaczonych

symbolami SK i SG oraz części stref SO nie ustalono minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.). Wszelkie wprowadzone ustalenia uwzględniają postulaty idei zrównoważonego rozwoju.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Szczególną uwagę zwrócono na oddziaływanie ustaleń planu na formy ochrony przyrody. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi, walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Wszystkie ustalenia planu ogólnego mają na celu utrzymanie dobrego stanu środowiska bądź jego poprawę. Ponadto ograniczą ryzyko sytuowania obiektów dysharmonijnych oraz zapewnią spójne zasady kształtowania zabudowy.

Projekt dokumentu uwzględnia potrzeby wynikające z rozwoju gminy. Tereny przeznaczone pod zabudowę znajdują się w obrębie wykształconych struktur osadniczych, z dostępem do dróg publicznych. Nie wprowadza się zabudowy rozproszonej. Jednocześnie zachowuje się najcenniejsze obszary przyrodnicze. Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska zostały w projekcie planu ogólnego rozwiązane zostały w sposób prawidłowy. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym.

15. Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. Dz.U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz.U. 1959 nr 52 poz. 315);

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
- Ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 105);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 733);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 567);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o zachowaniu narodowego charakteru strategicznych zasobów naturalnych kraju (Dz. U. 2018 poz. 1235);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.).

Publikacje i pozostałe materiały źródłowe

- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl>;
- *Bank Danych Lokalnych*, <https://bd.l.stat.gov.pl/>
- *Biuletyn monitoringu klimatu Polski – rok 2010 oraz 2023*, <https://klimat.imgw.pl/pl/biuletyn-monitoring>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl>;
- <https://mapy.geoportal.gov.pl/>;
- *Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.) 2021. *Regionalna Geografia fizyczna Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidlasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., i in., 2018, *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*, *Geographia Polonica*, 91, 143–170;

- Lorenc H., 2005: *Atlas klimatu Polski*, IMGW Warszawa 2005;
- Matuszkiewicz J. M., 2008: *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa;
- Mazurek P. A., 2024, *Oddziaływania elektromagnetyczne farm fotowoltaicznych*, Przegląd Elektroenergetyczny, 6, 144-147;
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* 2022;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego*;
- *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jasło na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025*;
- *Raport o stanie gminy Jasło za 2024 rok*;
- *Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport wojewódzki za rok 2024*, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Warszawa 2025;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jasło*;
- *System Osłony Przeciwosuwiskowej – SOPO*, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- *Strategia Rozwoju Gminy Jasło na lata 2021-2027*;
- *Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030*;
- *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*;
- *Mapa Hydrogeologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*,
- *Mapa Geośrodowiskowa Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*,
- *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski (wraz z objaśnieniami) skala 1: 50 000*.

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka złóż na terenie gminy Sanok	25
Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Jasło	26
Tab. 3. Wskaźniki klimatyczne dla okolic gminy Jasło na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej	37
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony zdrowia ludzi	37
Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie podkarpackiej za rok 2024 – kryterium ochrony roślin	38
Tab. 6. Pomniki przyrody w Gminie Jasło	44

Spis rycin

Ryc. 1. Lokalizacja Gminy Jasło na tle powiatów	17
Ryc. 2. Obręby ewidencyjne w granicach Gminy Jasło	18
Ryc. 3. Gmina Jasło na tle mezoregionów	22
Ryc. 4. Rzeźba terenu Gminy Jasło	24
Ryc. 5. Użytkowanie gruntów w Gminie Jasło	27
Ryc. 6. Jednolite części wód powierzchniowych i główne ciekі na terenie Gminy Jasło	29
Ryc. 7. Jednolite części wód podziemnych na terenie Gminy Jasło	35
Ryc. 8. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Jasło	41
Ryc. 9. Korytarze ekologiczne o randze krajowej na terenie Gminy Jasło i w jej okolicy	45
Ryc. 10. System przyrodniczy Gminy Jasło	47

Załączniki

1. Mapa minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w poszczególnych strefach planistycznych w Gminie Jasło na tle ortofotomapy
2. Mapa stref planistycznych na tle uwarunkowań przyrodniczo-kulturowych Gminy Jasło